

Veselības aprūpē pēc novadu reformas jūnijā nekādu izmaiņu nebūšot, saka ministrijās. Kā gaidāmos notikumus vērtē mediķi un pašvaldības?

→ 6.-7. lpp.

Interneta portālam Elektrum uzradies līdzinieks, kas klientus maldina.

→ 3. lpp.

→ 9. lpp.

„Nenoliedzami esam komanda – citādi nemaz nevar. Varbūt idejas nāk no manis, bet uzklausu, ko domā pārējie,” saka Skrundas Maija aptiekas vadītāja **Aiga Zariņa**.

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Kurzemnieks

Cena
0,80 eiro

Nr. 97
(11 628)

Otrdiena, 2020. gada 8. decembris

Kā veikali tiek galā ar aizliegumu

Sestdien, kad veikalos jau bija aizliegts tirgot alkoholu un vairumu rūpniecības preču, *Kurzemnieks* devās lūkot, kā šo prasību ievēro Kuldīgas tirgotavās. No 5. decembra līdz 11. janvārim sestdienās, svētdienās un svētku dienās aizliegts veikalos šīs preces pārdot.

Pirmais apskates punkts – degvielas uzpildes stacija *Circle K*. Tur visi alkohola plaukti apvilkti ar brīdinošu, sarkani baltu lenti. Darbinieces sacīja: ja nebūtu atļauts tirgot autopreces, teju visa stacijas pārdošana būtu jāapvelk ar lentēm. Turpat blakus veikals *Mājai un dārzam* todien bija slēgts. Arī veikalos *Eldo Jelgavas ielā*, *Elvi*, *Rimi* un *Maxima* bija redzams, ka alkohola plaukti apvilkti ar brīdinošām lentēm, rūpniecības preces sastumtas vienuviet un aplātas ar kartonu vai plēvi.

Starp apmeklētajiem veikaliem izcēlās *Maxima*, jo pie ieejas sēdēja apsardzes darbinieks, kurš, sveicinot katru ienākušo, norādīja, ka jālieto tikai iepirkumu ratiņi, atgādināja par distanci un uzmanīja, lai klienti pie kasēm nerada rindas un arī nemēģina nopirkt tās preces, kuras brīvdienās tirgot nedrīkst.

Vakarrīt tirdzniecības tīkla *Elvi* Kuldīgas veikala vadītājas pienākumu izpildītāja Mairita Geršmane pastāstīja, ka klientu pieplūdums bijis jūtams piektdienas vakarā. To, ka cilvēki vairāk būtu pirkuši alkoholu, viņa gan apgalvot nevarot, bet lielāks apgrozījums darba nedēļas pēdējā dienā bijis visās preču grupās.

Lielākajā daļā veikalu aizliegto augļu plaukti brīvdienās bija apvilkti ar norobežojošām lentēm, lai pircējiem skaidrs, ko drīkst likt iepirkumu grozos un ko nedrīkst.

Ieviest jaunus ierobežojumus nav bijis grūti – vienkārši norobežota pieeja tiem plauktiem, kuros atra-

dās brīvdienās neatļautās preces. Par pircēju attieksmi viņa zināja teikt, ka lielākā daļa izrādījusi sa-

pratni, vien vairāki vecāki cilvēki bijuši neapmierināti, ka nevar nopirkt sveces.

Alberta Dintera
teksts un foto

Jauna pieeja dāvanām Ziemassvētkos.

→ 8. lpp.

DARBAVIETĀ MASKĀ: vai tas sarežģīti? Stāsta bērnodārza, konditorejas un autoskolas pārstāvji.

→ 2. lpp.

SNĒPELĒ: kā šajā laikā klājas kuplajai Freibergu ģimenei.

→ 5. lpp.

Piektdien, 11. decembrī:

- Policija šodien un agrāk.
- Zāles ved uz mājām.
- Psihologes padomi vecākiem.
- Kas notiek partijā KPV.LV.
- Pielikums Radošā Kuldīga.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Grāmata, kas atnāk īstajā laikā

Daiga Bitiniece

Lai kas arī notiktu ārējā pasaulē, pats svarīgākais saturs vienmēr ir mūsos un mums līdzās. Un svarīgi (šajā situācijā) saglabāt absolūti skaidru prātu un tīru apziņu. Tas nozīmē apzināties situācijas nopietnību un izturēties atbildīgi. Tas nozīmē pilnā mērā izmantot cilvēkam piešķirto spēju prognozēt notikumu gaitu.

Tās ir teologa un psihologa Induļa Paiča atziņas, kas izteiktas šogad 17. martā saistībā ar Covid-19 pandēmiju un ar interesantiem pārrunātas tiešsaistes vakaros *Brīdis kopā* Integrālās izglītības institūta feisbuka lapā. Nu tās apkopotas un izdotas grāmatā *Klātbūtne*.

„Pasauli pārņēmusi pandēmija. Visi esam vienā laivā, un tas ir ļoti svarīgi. (..) Mēs kopā vērsamies pret kaut ko un cīnāmies par kaut ko visiem nozīmīgu.”

/Indulis Paičs./

Pavisam nejausi iegāju grāmatnīcā un tikpat nejausi atdūros pret šo grāmatu. Mēdz taču teikt, ka lietas pie mums atnāk īstajā laikā, vai ne? Nu, lūk, ar mani tas notika pagājušajā nedēļā – laikā, kad kovidā otrais vilnis sāka pārņemt Latviju aizvien nesaudzīgāk, kad pēc atbalsta sāka saukt arī mediķi. Un laikā, kad arvien negantāk, īpaši internetā, sāka izplatīties aicinājumi vīrusu un ierobežojumus ignorēt.

I.Paičs saka, ka cilvēku prātā mēdz ieperināties apziņas vīrusi un tie izplatās pēc ļoti līdzīgiem principiem kā fiziskajā ķermenī mītošie. Un tieši kritiskā domāšana ir viens no garīgās dezinfekcijas līdzekļiem, jo tā atbrīvo no tiem sārņiem un vīrusiem, kas mūsos mēģina ieperināties un spiež dzīvot bailēs.

Tomēr jāapzinās, ka bailes un dusmas ir saprotamas, katram vairāk vai mazāk piemētošas, ka mums jābūt saudzīgiem pret tām un drīzāk jācenšas šo stresa radīto enerģiju pārvērst pozitīvā spēkā.

Ko darīt? Pretī satraucošajam, kas, šķiet, apgāž visu dzīvi kājām gaisā, nepieciešams kaut kas stabilizējošs. Un veidot stabilitāti palīdz idejas, domas, vērtības, ko sevī nesam. Ignācijs Lojola (latviski izdota viņa grāmata *Garģie vingrinājumi*) teicis, ka kritiskos brīžos ir ārkārtīgi svarīgi turēties pie stabilā un pie jau pazīstamā.

I.Paičs šo laiku (atcerieties – viņš runāja par marta ārkārtējo situāciju, kad saslimstība bija daudz, daudz mazāka!) rosina izmantot, ikdienas ritmā ieviešot zināmu kārtību. Lai pārslēgtu domas, var palīdzēt dienas organizēšana, strukturēšana, sevis disciplinēšana. Cik vien iespējams, arī mainoties apstākļiem, svarīgi saglabāt pirmskrīzes dzīves pulsus, kā viena darbība nomaina otru.

Taču katrs, kurš piedzīvojis jebkādu krīzi, zina, ka tādas situācijas izsit no līdzsvara un dienasgaismā izceļ to, kas mūsos ir arī ikdienā, bet ko pamanāties neredzēt. Un man I.Paičam jāpiekrīt – tas ir gan izaicinājums, gan iespēja. Iespēja sevi iepazīt, ieraudzīt un sākt sasāpējušus jautājumus risināt.

KĀPĒC LASA KURZEMNIEKU

Kvalitatīvs un objektīvs laikraksts

Programmētājs Pēteris Savickis no Rēzeknes pirmo reizi *Kurzemnieku* lasījis pirms pieciem gadiem, kad ieradās Kuldīgā iepazīties ar topošās sievas vecākiem. No tā laika katru reizi ciemojoties nopircis pa avīzei.

„Tā kā šogad uz Kuldīgu aizbraukt iznāk daudz retāk, nolēmu *Kurzemnieku* abonēt. Zinu, ka ir arī elektroniskā versija, bet priekšroku dodu papīra avīzei – tā ir pavisam cita sajūta. Abonēšu arī nākamgad. Ir interesanti uzzināt, kas jauns Kuldīgas pusē. Pirmo vienmēr izlasu sadaļu *No kārtības sargātāju ikdienas* jeb policijas ziņas, kurā man patīk rakstīšanas stils un interese piesaista amizantie, dažreiz pat komiskie gadījumi. Arī Alberta Dintera rakstos patīk kodolīgums un tiešums – nopietni un analītiski par aktuālām tēmām. Katrā *Kurzemniekā* atrodu kādu interesantu rakstu. Parasti risinu krustvārdu mīklas un arī citos konkursos mēdzu iesūtīt atbildes.

Manuprāt, *Kurzemnieks* ir labs tāds, kāds ir, – kvalitatīvs un objektīvs laikraksts.”

TRĪS PAR VIENU

Vai viegli izpildīt jauno nosacījumu, ka darbavietā obligāti jālieto sejas maska?

IEBILDUMU NAV

1. Inese Goldmane, konditorejas *Ineses tortes* vadītāja:

– Jau kopš pandēmijas sākuma ievērojam visus noteikumus, kādi valstī ieviesti. Nekā neiespējama nav – visu var izpildīt. Dīkstāves nav bijušas. Tagad arī maskas visi lieto. Mūsu specifika ir tortes, kas krāsnīs tiek ceptas īsu laiku. Tāpēc pie mums nav liela karstuma,

gaisa visiem pietiek, un maskas elpot netraucē. Ar rauga mīklas izstrādājumiem būtu citādāk, jo tad siltums vai pat karstums nāktu nepārtraukti. Tomēr nedomāju, ka arī lielajās ceptuvēs šis nosacījums būtu tik liels apgrūtinājums, ka darbība jāpārtrauc. Kādreiz mīkla tika raudzēta telpā, tagad ir speciālas iekārtas. Arī no krāsnīm tāds karstums

vairs nenāk. Manuprāt, problēmu nevarēja būt. Cehā strādā četri konditori, un jau iepriekš, kad šo noteikumu vēl nebija, uzņēmums visiem vairumā sagādāja medicīniskās maskas. Kopš pēdējiem noteikumiem tās tiek lietotas, un neviens iebildumus nav izteicis. Mūsu cilvēki ir saprotoši, un šoferītis jau sen brauca, masku lietojot.

STRĀDĀT VAR

2. Modris Vite, SIA *Modra auto-skola* īpašnieks:

– Teorētiskās mācības notiek attālināti, braukšana – tikai tad, ja tiek lietota maska. Attālinātās mācības ir priekšrocība kursantiem, un tagad pie mums mācās daudzi tādi, kuri dzīvo ārzemēs. Atbrauc tikai uz eksāmenu, bet tas notiek klātienē un maskās. Manuprāt, attālināti nevar iemācīt tik daudz un tik labi kā klasē, tomēr rezultāti nemaz nav slikti. Tikko beidza grupa no Nodarbinātības valsts dienesta, un visi,

izņemot vienu, eksāmenu nolika jau pirmajā reizē. Pandēmijas ierobežojumi autoapmācības pieprasījumu nav mazinājuši – tas kļuvis pat lielāks.

Braukšanā jālieto maskas – kursanti to zina un neprotestē. Nupat, uz Talsiem braucot, viena meitene gan žēlojās, ka nepatīk, esot grūti elpot, tomēr piecieta, jo braukt bez maskas nav ļauts. Citādi jāiztiek bez tiesībām, līdz nosacījumi tiks atcelti. Es izmēģināju arī vairogu: tas īsti nederēja, jo traucē redzamību platā leņķī, bet šoferim tas svarīgi. Ar

masku man patīk labāk. Citi sūdzas, ka brilles svīst ciet. Man tās vajadzīgas tikai lasīšanai, tādēļ braukšanai maska netraucē. Saņēmām arī striktas norādes no CSDD, jo Rīgā konstatēts, ka autoapmācības mašīnās cilvēki brauc bez maskām. Tikām brīdināti, ka tās jālieto obligāti. Ja ne, tad atņems licenci. Es uzskatu, ka tā nav tikai formalitāte. Tas vajadzīgs drošībai, jo nevar zināt, kurā brīdī var inficēties. Maskas var pieciest. Un jāpriecājas, ka darbs vēl ir un strādāt var.

BĒRNI SĀK PIERAST

3. Inguna Krebse, bērnodārza *Cīrulītis* vadītāja:

– Visas mūsu darbinieces masku lieto. Citādi nemaz nevar, un meitenes to uztver saprotoši. Elpot ir grūtāk, telpās uzturoties ilgstoši. Tad uz brīdi tās var noņemt tur, kur nav citu cilvēku. Pašvaldība piešķirusi katram vienu auduma masku un vienreizējās medicīniskās, bet mūsu darbinieces

izmanto arī savējās – pašu šūtās vai pirktas, kāda nu kurai patīk.

Bērni masku lietošanu uztver dažādi. Lielie saprot labāk, jo viņiem vairāk informācijas. Ar pašiem mazākajiem grūtāk. Tāds pusotru vai divu gadu mazulis raugās nesaprotoši. Tomēr domāju, ka nu visi sāk pierast. Ejot uz veikalu, maskas jau bija jālieto. Martā audzinātāja ar masku liktos briesmī-

gāka, bet šajā laikā sākam pierast pie daudz kā nebija. Jāatzīst, ka maskas, dezinfekcija un ierobežojumi bijuši efektīvi. Pēdējos rudenos nekad nav bijusi tāda apmeklētība: no 24 bērniem grupiņā ierodas 23. Kādreiz šajā laikā 18 jau likās daudz. Nav vēdera vīrusa un tamlīdzīgu saslimšanu. Jācer, ka nebūs arī turpmāk.

Daina Tafelberga

FOTOKOMENTĀRS

Ja pamanāt ko interesantu, nofotografējiet un sūtiet *Kurzemniekam* e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv!

Viss top skaidrāks, ja uz pasauli paveras no bērna skatpunkta.

(Laikmetīgās mākslas izstāde *Tagadmāksla* Kuldīgas novada muzejā.)

Lailas Liepiņas teksts un foto

MUMS RAKSTA

Diskusija par konkurences kropļošanu

Rīt, 9. decembrī, 15.00 Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera (LTRK) kopā ar Konkurences padomi un Tirdzniecības un sabiedriskās domas pētījumu centru SKDS tiešsaistē iepazīstinās ar pētījumu par konkurences kropļošanu, kā arī vadīs diskusiju par valsts un pašvaldību dalību komercdarbībā.

Līdzvērtīgs SKDS pētījums notika arī 2017. gadā. Par 5% pieaudzis to iedzīvotāju skaits, kuri piekrīt, ka labāk uzņēmumus spēj pārvaldīt privātais sektors (52% šogad pret 47% iepriekš).

Konkurences padomes priekšsēdis Juris Gaiķis vērtēs konkurences neitralitātes principa ievērošanu, LTRK prezidents Aigars Rostovskis informēs, ko uzņēmēji domā par godīgas konkurences nozīmi tautsaimniecībā.

Šogad 1. janvārī Konkurences likumā spēkā stājušies grozījumi,

kas pienākumu nodrošināt brīvu un godīgu konkurenci paredz arī valsts un pašvaldību kapitālsabiedrībām. „2019. gadā LTRK aptauja liecināja, ka gandrīz ceturtā daļa uzņēmēju atzīst – viņiem pašvaldību uzņēmumi traucē, jo tie būtiski mazina godīgu un veselīgu konkurenci. Sadarbība starp privāto un publisko sektoru ir nozīmīga, tomēr katrai pusei jāturas pie savām funkcijām, nepamatoti nepārkāpjot robežas, un tas nozīmē, ka pamatā sistēma ir šāda: valsts un pašvaldības izstrādā, ievieš un uzrauga regulējumu, savukārt pakalpojumus sniedz un citas funkcijas veic privātais sektors,” uzskata A. Rostovskis.

Pasākumam varēs pieslēgties šādā interneta saitē: <https://us02web.zoom.us/j/87634519202>. Tiešraide būs arī LTRK feisbuka kontā.

Jana Sūruma

MUMS ZVANA

Pārbrūgēs

Kāda kuldīdzniece satraukta, ka Jelgavas ielā arī pēc pārbūves lietus laikā peļķe krājas tajā pašā vietā, kur iepriekš (attēlā).

„Iepretim mājai ar 14. numuru gadiem ilgi lietū veidojās milzīga peļķe,” stāsta zvanītāja. „Braucošās automašīnas apšļāca māju un garāmgājējus. Nu iela rekonstruēta, bet jau nelielā lietū peļķe ir atkal. Aka, kur ūdenim jāaizplūst, ir nevis zemākajā vietā, bet kādu metru tālāk. Vai tā paliks, vai arī būvētājam tiks lūgts to novērst?”

Kuldīgas attīstības aģentūras vecākā projektu vadītāja Elīna Zīle atbild: viņa nevarot garantēt, ka turpmāk ūdens tur nekrāsies, tomēr minēto posmu uzņēmējs vēl brūģēšot par jaunu. Ielas pārveidi esot ietekmējusi apbūve, bet darbs tikšot turpināts: „Šī ir zemākā vieta, un, kā zināms, ūdenim ir tendence tādā uzkrāties. Bet tā ir viena no vietām, kurās būvuzņēmējs iesēdumus novērsīs un ielu pārbrūģēs.”

Jolanta Hercenberga

NUMURA CITĀTS

Ineses Slūkas zīmējums

„Nenoliedzu ne dabas ārstniecību, ne tautas valodā saukto ķīmiski izstrādāto preparātu lietošanu. Katrai lietai sava vieta,” saka Skrundas Maija aptiekas īpašniece Aiga Zariņa.

LASĪTAJS TIEK BRĪDINĀTS

Elektrum aicina izmantot īsto portālu

Konstatēts, ka enerģijas tirdzniecības zīmola *Elektrum* interneta portālam radīts līdzinieks, kas klientus maldina.

Apmeklējot šo vietni, jāpārbauda, vai saite, kurā atrodaties, ir precīzi šāda – <https://www.elektrum.lv>, informē *Latvenergo* preses sekretāre Ivita Bidere. Ja, uzklikšķinot uz saites, tā atveras nepilnīga, t.i., nesākas ar burtiem <https://>, vai ir mainīts zīmola nosaukums, lapa nekavē-

joties jāaizver, neveicot nekādas darbības.

Ar viltus portālu un profilu izveidi biežāk saskaras bankas un citas finanšu institūcijas, jo šāda rīcība ir tieši mēģinājumi ietekmēt to darbību.

Latvenergo tehnoloģiju atbalsta direktors Kaspars Cikmačs atgādina: informācijas tehnoloģijas ir mūsdienu uzņēmējdarbības stūrakmens. Un, lai arī interneta lietotāji katru gadu kļūst arvien

zinošāki par to, kā no šādiem krāpniekiem izvairīties, tomēr jāturpina būt piesardzīgiem. *Latvenergo* koncerns pievērš pastiprinātu uzmanību tam, lai klientus apkalpotu pēc visaugstākajiem standartiem, informācijas sistēmas regulāri uzlabo, sadarbojas ar Informācijas tehnoloģiju drošības incidentu novēršanas institūciju CERT un citiem nozares drošības speciālistiem.

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kā vērtējat jaunus ierobežojumus, kas domāti saslimšanas Covid-19 mazināšanai?

Vallija Zabothena, pensionāre:

– Kaut kas nav riktīgi. Alkoholu es nelietuju, bet, ja paliek caurs katliņš, nevaru nopirkt jaunu tad,

kad vajag? Tad palieku bez ēšanas. Un, ja es pie viena paņēmušū zeķes, tad nepārdos. Man grūti paiet, un būs jāstaigā divreiz.

Es domāju tā: jābūt priecīgam un ar labu garastāvokli, tad nekā nepieķersies Bet, ja visu laiku atgādina par saslimšanu, tas iedzen bailes, un es varu saslimt. Tas būs tik ilgi, kamēr viņi dabūs visus sapatēt. Bet vai tad tai potei var ticēt? Visas agrākās ir nez cik gadus pārbaudītas. Dzirdēju raidījumā no Briseles apgalvojumu, ka šī taisīta citādāk – esot droša. Bet kas tad ir citādāk? Izmēģinās uz cilvēkiem, un izturīgākie jau izdzīvos.

Tagad diskriminē tos, kam nav sava transporta. Mani autobusā ielaiž turpceļā, bet, ja tas ir pilns, atpakaļ netieku? Kad gāju skolā, bija visādas gripas un klases bija lielas, bet neviens nenomira. Tik tie, kam ir kādas pamatslimības. Tajos laikos cilvēki biežāk gāja pie ārsta, jo tas bija bez maksas. Tagad vainas ielaiž, tāpēc arī vairāk mirst.

Aiga Vaitkus, dizainere:

– Man šķiet: visi ir nedaudz samulsuši. Pašai ir trīs bērni: divi skolēni un viens bērnudārzniece. Uz dārziņu nelaižam, bet uz skolu gan, un ir nolemts, ka maskas būs jānēsā arī mazajām klasēm, tāpēc tā mums būs pirmā pieredze. Kā tas ir, varēšu spriest vēlāk. Maskas bērniem nodrošinu pati. Man liekas, ka ierobežojumi nav kārtīgi pamatoti. Būtu vērtīgi cilvēkiem parādīt kopējo ainu, kāpēc tie tiek pieņemti, jo visās lietās ir svarīgi, lai līderi precīzi māc pamatot, kāpēc. Ja cilvēkiem to paskaidrotu labāk, iespējams, tauta šos noteikumus vairāk ievērotu un nebūtu sacelšanās pretī. Šobrīd tik tiešām ir sacelšanās un protesti.

Madara Štekerhofa, zobārste-ortodonte:

– Es jaunus ierobežojumus ievēroju, un, manuprāt, tie ir adekvāti. Vai tos ievēros citi, nemāku teikt. To, kā cilvēki izturējās martā un cik toreiz ielas bija tukšas, vairs nevarēs panākt. Tomēr no medicīnas puses redzam, ka slimības izplatība ir ļoti liela. Un mums mediķiem jāpalīdz.

Daina Melberga, friziere:

– Muļķīgi šie jaunie ierobežojumi. Nevienam cilvēkam nedziers logu šķidrumu! (To nedrīkst pārdot brīvdienās – red.) Ja es nevaru nopirkt zeķbikses sestdienā un svētdienā, tas nozīmē, ka pirmdien netieku uz darbu. Tā ar šo slimību galā netiksim. Ir tikai viens variants – cilvēku pašu atbildība pret katru pretī stāvošo un sevi. Obligāti jālieto maska un jābūt piesardzīgam.

Ārija Misa, pensionēta skolotāja:

– Jādara tas, ko gudri cilvēki liek, tāpēc mani šie ierobežojumi apmierina. Tie, kuriem šķiet, ka no šiem noteikumiem nav jēgas, lai loģiski padomā ar galvu, jo varbūt tieši viņi ir pie vainas tam, ka saslimšana tikai aug un aug. Daudzi ir mediķiem atvainojušies, ka internetā viņus aprunājuši. Man nav grūti noteikumus ievērot, tik jāpierod vēl pie maskas. Grūti gan iztēloties, kā skolotājiem būs maskā visu dienu.

Inga Cīrule, mūzikas pedagoge:

– Valdībai vajadzētu pārdomāt par pirmo četru klašu bērniem, kam būs jāliet maskas. Es strādāju mūzikas skolā – pamēģiniet padziedāt ar masku! Ja vajag ievilkāt elpu, tad maska vairs neatrodas vietā. Ja visu godprātīgi ievērosim, ceru, ka pavasarī būsīm nopelnījuši kādus koncertus un izrādes, jo Ziemassvētkos jau būs jādejo mājās vieniem. Mums Ventspilī autobusos visi diemžēl noteikumus neievēro – ir dzērāji arī bez maskām.

Katrīna Blaua, Elisas Rudzītes foto

Vides inspektori gatavojas nēgu sezonai

Aizvadītajās brīvdienās Valsts vides dienesta Kurzemes reģionālās vides pārvaldes inspektori reidā Abavā fiksēja iespējamās vietas, kurās varētu notikt nelegālā nēgu zveja.

Inspektori upi apskatīja no Rendas līdz ietekai Ventā. Aptuveni 34 km posmā tika pievērsta uzmanība gan labi zināmajām vietām, kurās iepriekšējos gadus ir konstatēta apaļmutnieku maluzveja, gan potenciāli jaunajām. *Kurzemnieks*, kas piedalījās reidā, novēroja: kādreiz Abavā ik pa laikam bija atrodami nelegālo taču pārpalikumi – tā sauktās štiras jeb upes gultnē iedzīti metāla stieņi, pie kuriem stiprina nēgu murdus, bet nu situācija mainījies. Visā posmā šādas vietas bija redzamas tikai trīs, un arī tās izskatījās sen pamestas. Kā atzīst Kurzemes pārvaldes galvenais inspektors Jānis Sprugevics, tagad maluzvejnieki tačus jeb mākslīgus upes aizsprostus nēgu zvejā izmanto daudz mazāk. To vietā nākuši murdi, kurus iegremdē upē un atstāj pat uz vairākām dienām.

„Mums ir svarīgi sagatavoties pirms sezonas,” skaidro J. Sprugevics. „Ar laivu laižoties pa upi, daudz labāk varam redzēt tās vietas, kurām jāpievērš pastiprināta uzmanība. Būsim atklāti: cilvēki, kuri nodarbojas ar nelikumīgu nēgu zveju, būs arī turpmāk.”

Par to, ka savulaik Abava bijusi *malīku* iecienīta, liecina daudzviet joprojām atrodami automašīnu motoru pārsegu pārpalikumi, kas izmantoti taču būvēšanai. Pastiprināta inspektoru uzmanība tika pievērsta būdīnai, kas mežā upes krastā uzcelta pavisam nesen. Vizuāli tā atgādina izdzīvotājiem dabā paredzēto, bet tikpat labi var kalpot par naktsmītni maluzvejniekiem.

Šajā reizē nelikumīgus zvejas rīkus inspektori neatrada, un tas acīmredzot nozīmē, ka maluzvejas aktīvā fāze vēl tikai priekšā.

Alberta Dintera
teksts un foto

Vides inspektors Jānis Sprugevics rāda daļu no automašīnas motora pārsega, kas savulaik izmantots nelikumīgā upes aizsprostā.

Kam celta naktsmītne Abavas krastā: tiem, kuri mēcās izdzīvot dabā, vai *malīkiem*? Tāds atradums tiks vides inspektoriem šai vietai pievērst īpašu uzmanību.

Naudas kartes arī mazuļu vecākiem

Lai nebūtu jālemj par katru klasi, kas sāk mācības attālināti, Kuldīgas novada domes sociālo, izglītības un kultūras lietu komiteja rosināja pieņemt vienu lēmumu visam mācību gadam.

Tajā būtu jānosaka, ka, mācoties attālināti, skolēnu pusdienām paredzētās un veikalos izpērkamās naudas kartes 1,50 eiro vērtībā par katru darbdienā saņem 5.–12. klases audzēkņu vecāki, kā arī tie, kuriem piecus un sešus gadus veci bērni ir

karantīnā. No 1. līdz 4. klasei skolēni mācās klātienē, tādēļ valsts brīvpusdienas ēd skolā. Ja kāda klase arī šajā vecuma grupā nonāk karantīnā, audzēkņi saņem pārtikas pakas, kā to paredz Ministru kabineta noteikumi.

Par naudas kartēm jau tika nobalsots tad, kad attālinātas mācības sāka 7.–12. klase. Lēmums precizēts, jo ārkārtējā situācija paredz, ka no 7. decembra mājās mācās arī 5. un 6. klases audzēkņi.

Inguna Spuleniece

Alise Ābolte – Lielā stāstniece

Kuldīgas Centra vidusskolas audzēkne Alise Ābolte Latvijas stāstnieku konkursā *Teci, teci, valodiņa 91 dalībnieka konkurencē* ieguvusi Lielās stāstnieces titulu.

Līdz Dižajai pietrūcis nedaudz, un sacensībā par Stāstnieku ķēniņa titulu viņa nepiedalījās. Alises skolotāja ir Sanita Vickope.

Kuldīgas novada bērnu un jauniešu centra direktores vietniece Agate Ūdre pastāstīja, ka šis ir mācību gadā pirmais konkurss ceļā uz festivālu *Pulkā eimu, pulkā teku*. Diemžēl tas vairākārt pārcelts, un visas kārtas notikušas attālināti, pieteikumus iesniedzot kā video. „Iespējams, tāpēc ceturtdaļfinālam, ko Kuldīgā organizējam kopā ar izglītības iestādēm, pieteicās tikai deviņi dalībnieki no visa novada. Varbūt tādēļ, ka darbs ar bērniem

un jauniešiem ir attālināts, nebija pieteikumu ne no vienas folkloras kopas. Uz pusfinālu, ko rīkoja Ventspils jaunrades centrs, aizsūtījām piecus. No mūsējiem žūrija uz finālu nevienu neizvirzīja, bet Alise, būdama pērnā gada Latvijas Dižā stāstniece, tam kvalificējās bez atlases. Lepojamies ar labiem rezultātiem arī šajā gadā, lai gan novada pārstāvēniecība nebija liela – parasti uz Rīgu brauca četri pieci mūsējie. Konkurss tika atlikts trīs reizes. Gan tas, gan darbs tikai attālināti laikam samulsināja citus dalībniekus un folkloras kopu vadītājus.”

Kurzemes folkloras kopu sarīkojums pirms festivāla bija paredzēts Kuldīgā, bet diemžēl arī tas notiks attālināti. „Lai gan ir grūti, folkloras tradīcijas mēģinām kopt,” piebilst A. Ūdre.

Inguna Spuleniece

Upīškalnā mācības turpināsies

No 8. līdz 15. decembrim militārajā objektā *Upīškalns* pie Kuldīgas notiks Zemessardzes mācības, informē 4. Kurzemes brigādes štābs.

Kā ierasts, tiks izmantota munīcija un sprādzienu imitācijas līdzekļi, kas rada troksni un dūmus. Iedzīvotāji aicināti pret to izturēties ar sapratni.

Alberts Dinters

Zemessargi palīdz robežsargiem

Kopš vakardienas Nacionālie bruņotie spēki (NBS), tostarp Zemessardzes 4. Kurzemes brigāde, atbalsta Valsts robežsardzi, lai mazinātu Covid-19 izplatību.

Katru dienu no 44. kājnieku bataljona un 52. kaujas atbalsta bataljona astoņi zemessargi uzdevumus pildīs divās 12 stundu maiņās. 4. Kurzemes brigāde, kuras štābs atrodas Kuldīgā, sniegs atbalstu pie Lietuvas robežas, Rucavā un Meitenē kontrolējot, vai ieceļojošie ir aizpildījuši elektronisko apliecinājumu jeb t.s. covidpasi. Tajā jānorāda ziņas par sevi, par valstīm, kurās cilvēks ir bijis iepriekšējās 14 dienās, un faktiskā adrese, kurā būs atrodams Latvijā.

Valdība 1. decembrī nolēma, ka Valsts robežsardze kopā ar NBS un Valsts policiju pastiprināti uzraudzīs, vai Latvijā ieceļojošie iesniedz apliecinājumu personu informācijas sistēmā *Covidpass.lv*.

Alberts Dinters

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Kratīšana, nesakarīgas īsziņas, konflikts ģimenē

Stāsta Kuldīgas novada pašvaldības policijas priekšnieks Kaspars Šabāns.

30. novembris. Patruļa ap četriem naktī pamana, ka autobusa pieturā uz soliņa ilgi sēž jauniets. Piebraucam, pārbaudām dokumentus, nogādājam mājās Turlavā. Zvans no veikala Liepājas ielā: aiz tā stāvēt auto, kam nav numura zīmes un divas riepas ir tukšas. Pārlicināmies, ka durvis aizslēgtas, auto pieslēgts signalizācijai. Informējam Valsts policiju (VP). Pēcpusdienā auto sētā vairs nebija. Tad anonīms zvans: Ventspils ielā pa kādu māju staigā svešs, labi ģērbies vīrietis ar bārdiņu un koferi, klauvējot pie durvīm, ka gribot aprunāties. Apkaimē vīrieti neatrodam. Izsaukums uz Planīcas ielu, kur divi vīrieši uzbrukuši trešajam. Kad ierodamies, tur jau ir VP ekipāža, viens no kaušļiem aizturēts.

1. decembris. Garāmgājēji ziņo, ka Ventā pieci vīri makšķerē. Copmaņus pārbaudām, bet ar *papīriem* viss kārtībā. Kopā ar *Kurzemnieku* dodamies pārbaudīt, kā veikalu personāls un pircēji ievēro masku nēsāšanas noteikumus. Vairāki saņem aizrādījumus.

2. decembris. Iegriežamies vairākos veikalos un ēdināšanas uzņēmumos – maskas visur tiek lietotas. Zvana VP, ka Jelgavas ielā ir agresīvs vīrietis. Nākas

iesaistīt mediķus, kuri to aizgādā uz slimnīcu Liepājā. Pie nama Baznīcas ielā, ne ar vienu nesaskaņojot, esot iestādīts koks. Ziņojam būvvaldei. Vakarā acīgi Kuldīgas iedzīvotāji zvana, ka jaunajā tualetē pie Pilsētas laukuma deg gaiss, bet durvis slēgtas. *Kuldīgas komunālie pakalpojumi* skaidro: jā, naktīs durvis tiek slēgtas, bet gaismu izslēgšot. Zvans: pie vecajiem kapiem vīrietis spēj pārvietoties vien rāpus. Aizgādājam vājinieku uz mājām.

3. decembris. Jāsteidz palīgā valsts kolēģiem kratīšanā Planīcas ielā. Dodamies reidā uz Ventu: pārbaudām četrus makšķerniekus, pārkāpumu nav.

4. decembris. Liepājas ielā kādam vīrietim grūti paiet – pārmērīgi lietota ugunsdzīra, atvedam viņu uz iecirkni. Zvans no pašvaldības: uz ceļa Pelčos auto novietots tā, ka citi nevar pabraukt garām. Īpašnieku brīdinām. Vakarā, kad iestājas tumsa, no Laidu pagasta saņemts zvans, ka pa centru brauc aizdomīgs auto bez gaismām un ar aizsmērētām numura zīmēm. Iebraucot sētā, apstājoties, bet, kad mājā iedegas gaiss, momentā braucot prom. Izsaucēji nav paspējuši nofotografēt, un, kamēr mēs tiekam līdz Laidiem,

tas jau devies Snēpeles virzienā. Paziņojam arī VP.

5. decembris. Vakarā signāls: Pilsētas laukumā pulcējas daudz jauniešu. Bet fakts neapstiprinās. Izsaukums uz kādu adresi Jelgavas ielā, kur notiek kautiņš, kliežot bērns. Ģimenes konflikts – tur priekšā jau ir VP. Vēlā vakarā izsaukums no Dzintaru ielas, jo dzīvoklī skaļa ballīte. Izsaukdam, ka balles rīkot nedrīkst, un arī to, kāda atbildība draud.

6. decembris. Diena paiet mierīgi, vien vakarā rūpes sagādā kāds pāris. Mums atnāk ziņa, ka kāds, kurš atrodas tajā pašā dzīvoklī, tikai blakus istabā, palīgā saucējam sūtīt īsziņas un traucējot gulēt. Aizbraucam: cilvēki mums pazīstami, vīrietis no dzīvokļa tiek izraidīts. Vēlāk zvana tā pati sieviete, ka izraidītais vīrietis, kā pats paziņojis, esot iedzēris miega zāles un baidoties aizmigt zem klajas debess, sūtīt nesakarīgas īsziņas, lai braucot viņu meklēt. Braucam, meklējam, bet neatrodam. Sieviete uz mūsu zvaniem vairs neatbild.

Nedēļas laikā administratīvie lēmumi uzrakstīti 17 autovadītājiem.

Pierakstīja **Alberts Dinters**

Just savējo mīlestību – tā ir laime

„Vislielākais prieks par to, ka bērni un mazbērni labi saprotas. Ja ir prieki, tad viņi ir kopā; ja kādam neiet labi, tad viens otru atbalsta. Vai lielāka laime mammai un vecmammai maz var būt? Tā ir laime, ka es no savējiem jūtu mīlestību!” saka *Sudrabkalnu* saimniece Rasma Zariņa, kurai novembrī bija 75 gadu jubileja.

DZIMTĀS MĀJAS

Sudrabkalni ir Rasma dzimtās mājas, ko cēlušī vecvecāki. Lai arī ģimenē bijuši trīs bērni, kopā ar vecākiem viņa augusi viena, jo vecākiem viņa augusi viena, jo vecāki brālis un māsa tad bijuši jau savā dzīvē. „Es esmu pastarītis. Bet nekāda lutināšana nesanāca,” stāsta Rasma. „Mamma bija slima ar muguru. Es no 11 gadu vecuma mazgāju veļu, kopu lopus. Tas bija ļoti smagi, bet vērtīgi – cilvēks saprot, ko nozīmē darbs, izjūt to, ka strādā un kas par to tiek. Arī vēlāk kolhoza laikā smagi strādāju.”

Mācības sākusi Snēpelē skolā, tad vairākus gadus gājusi Kuldīgas 2. vidusskolā, jo vecāki gribējuši, lai meita mācās arī mūzikas skolā. Viņa dzīvojusi pie tālaika mūzikas skolas direktora Pētera Gaiļa. Kad mammai kļuvis sliktāk ar veselību un bijis vairāk jāpalīdz saimniecībā, Rasma atkal mācījies Snēpelē un vidusskolu pabeigusi šeit. Tā kā viņa dziedājusi skolas ansablī, kas daudz koncertējis, un mūzikas skolā iemācījies spēlēt klavieres, tad Rīgas pedagogijas skolā kļuvusi par dziedāšanas skolotāju.

KOPĀ VESELI TRĪSDESMIT

Ar dzīvesbiedru Andri, kura nu jau gadus 15 vairs nav, Rasma apprecējies studiju laikā. „Ar Andri bijām klasesbiedri Snēpeles skolā. Viņa ģimene atgriezās no Krievijas, kur tika izsūtīta. 8. klasē audzinātāja viņu ievada klasē, ar visiem iepazīstināja.

„Mans vaļasprieks ir dārzs un puķes. Sēju, stādu un priecājos! Prieks, ka man vienmēr ir pieticis, ar ko pacienāt visus, kas manā mājā ienāk,” saka Rasma Zariņa.

Gara auguma puisis, ļoti nabadzīgi ģērbies. Es viņu šausmīgi necietu. Viņš pēc astotās klases aizgāja projām, bet es mācījos vidusskolā. Kaut kad vēlāk viņu Kuldīgā uz ielas satiku un prasīju, kāpēc nesazinās ne ar vienu klasesbiedru. Sākām sarakstīties, un, kad viņš atgriezās no armijas, tad apprecējāmies.”

Atgriezoties Snēpelē, Rasma par mūzikas skolotāju nostrādājusi tikai pāris gadu. „Problēma bija skolas darbu savienot ar ģimeni. Nāca bērni. Piedzima meita Inese, kura tagad dzīvo Snēpelē, darbojas savā saimniecībā. Pēc diviem gadiem – dēls Jānis. Viņš ir celtnieks, arī sev Kuldīgā uzcēlis

māju.” Vēlāk pasaulē nākuši Juris un Māris: viens brālis dzīvo *Sudrabkalnos*, ir pašnodarbinātais, audzē un tirgo dārzeņus, otrs dzīvo Kuldīgā un strādā celtniecībā.

Ģimene galu galā izveidojusies kupla: „Man ir desmit mazbērnu, arī viņiem lielākajai daļai ir ģimene, un man ir četri mazmazbērni. Kopā esam trīsdesmit. Tad vieni, tad otri uz *Sudrabkalniem* atbrauc, lai šajā laikā visi nebūtu tik daudz kopā. Bet manu jubileju nosvinējām.”

NO BIBLIOTĒKAS – UZ TIRGU

1970. gadā Rasma sākusi strādāt bibliotēkā, un šim darbam veltīti

30 gadi. „Ļoti interesants darbs bija. Taisījām kartotēkas par dažādām tēmām un personībām. Mācījām bērniem strādāt ar enciklopēdijām. Tagad tas vairs nav vajadzīgs, bet toreiz bija svarīgi. Daudz tikāmies ar interesantiem cilvēkiem. Es daudz pati iemācījies. Tagad, minot krustvārdu mīklas, tas noder.

30. gadadienā no šī darba aizgāju un paņēmu apsaimniekošanā Kuldīgas pārtikas tirgus paviljonu. Tas bija traks lēciens. Sākās trakie laiki, kad gribēja tirgu taisīt ciet. Mēs tur tirgojām gaļu jau gadiem ilgi. Cik sevi atceros, tik esmu saistīta ar tirdzniecību. Mammai un tētim piederēja vei-

kali Liepājā un Rīgā, vēlāk mēs ar vīru pašu izaudzēto tirgojām Liepājā, Kuldīgā. Tagad to dara Juris. Bet toreiz mainījās prasības: lai turpinātu tirgoties, paviljonā vajadzēja ūdeni. Tirgotāji sanāca kopā, nolēma, ka man jāuzņemas paviljonu apsaimniekot, lai nebūtu jāaizver. Ielēcu tādā lietā, no kuras pilnīgi neko nesapratu. Prasības ik pa laikam mainījās.”

Astoņus gadus bijusi apsaimniekotāja, līdz tirgu pārņēmusi Kuldīgas novada pašvaldība. Rasma tad devusies pelnītā atpūtā.

DRAUDZES PRIEKŠNIECE

Pēc Latvijas neatkarības atgūšanas Rasma bijusi viena no iniciatorēm tam, ka jāatjauno Snēpeles baznīca un draudze. Pirmajā sapulcē ievēlēja par draudzes priekšnieci un šo pienākumu ar atbildību un mīlestību pildījusi daudzus gadus. „Kārtojām dokumentus. Tā kā par mācītāju izvēlējāmies Sigurdu Sproģi, kurš tika izslēgts no luterāņu draudžu apvienības, mums atteica reģistrāciju draudžu kopējā reģistrā. Esam reģistrēta kā autonoma draudze. Tas sarežģīja baznīcas un zemes atgūšanu. Tiesājāmies un atguvām. Atceros pirmo dievkalpojumu Ziemassvētkos: baznīcā nebija nekā, nesām krēslus no kultūras nama. Bet cilvēku sanāca daudz. Kad sāku tirgū apsaimniekot paviljonu, no pienākumiem draudzē atteicos – nevarēju apvienot. Tagad draudzes priekšniece ir Ārija Brūdere.”

Kā šajā laikā klājas kuplai ģimenei

Pirms trim gadiem no Liepājas uz Snēpeles pagasta *Māliņiem* pārcēlās Freibergu ģimene ar četriem dēliem. Kā rit viņu ikdienā attālinātā darba un mācību laikā, stāsta mamma Agnese.

ATGRIEŽAS LAUKOS

Laukos Freibergiem ļoti patīkot. Viņiem ir vistas, trusis un kaķis, pie mājas dārzs, kur bērniem spēlēties un kurā izaugot viss pašu vajadzībām. „Snēpelē dzīvoja mana mamma bērniībā un vecmāmiņa Irma Liepa,” stāsta Agnese. „Es pie viņas ciemojos vasarās, brīvlaikos. Vīram Janekam tagad Zemessardzē ir darbs Kuldīgā, tādēļ pārcēlāmies uz šejieni.” Ģimenē aug četri dēli. Daniels Kārlis mācās Kuldīgas 2. vidusskolas 9. klasē, Aleksandrs – septītajā, Krišjānis – ceturtajā, bet trīsgadnieks Artūrs iet bērnudārzā Vilgālē. Agnese ir pašnodarbinātā –

mājās šuj zīdaiņu apģērbu.

TRŪKST PRIEKA UN MOTIVĀCIJAS

Līdz ar attālināto mācību atsākšanos noskaņojums esot diezgan bēdīgs. „Psiholoģiski gan bērniem, gan pieaugušajiem ir grūti. Tautas valodā sakot, viss jau sāk piegriezties. Ir tā, ka vairs neko negribas,” atzīst Agnese. „Pavasārī divarpus mēnešus visi bijām pa mājām, bet tad tas neliķās tik traki. Vecākais vēl nebija 9. klasē – nevajadzēja gatavoties eksāmeniem. Abi vecākie dēli jau labu laiku mācās mājās. Ja jāsaka godīgi, lielajiem interese par mācībām zūd. Vairāk negribas nekā gribas. Lai izdarītu to, kas vajadzīgs, lai sazinātos ar skolo-tājiem, tas notiek ar ciņu. Reizēm *uzkaras E-klase*, reizēm stundas zūmā ir abiem vienlaicīgi, bet viņi daļa vienu datoru.

Ko vecāki var iemācīt lielajās

klasēs dažādos priekšmetos? Cik varu, tik palīdzu, bet, lai sagatavotos eksāmeniem, nezinu, vai ir pietiekami. Puišiem pašiem interese zudusi. Artūra bērnudārzs strādā, bet tur var iet tikai pilnīgi veseli bērni. Viņam regulāri ir iesnas. Mazais ir aktīvs, un arī viņam jāmacās. Man jāstrādā, bet darbiem pieķerties varu tikai tad, kad vairs nav jāpalīdz bērniem. Krišjānim mācības vēl notiek klātienē, tāpēc no rītiem viņš brauc uz Kuldīgu. Emocionāli noskaņojums ir drūms. Bērni tāpat klausās ziņas, bēdājas, ka Ziemassvētkos nevarēs braukt ciemos. Pietrūkst tikšanās ar draugiem.”

Ģimenei trūkstot arī iespējas dejot: Krišjānis apgūst mūsdienu, bet Aleksandrs un vecāki – tautiskās dejas. Mājās pēc instrukcijām un videoieraksta jaunas kustības varot mācīties, bet tas ne tuvu nedodot tādu gandarījumu kā klātienē nodarbība.

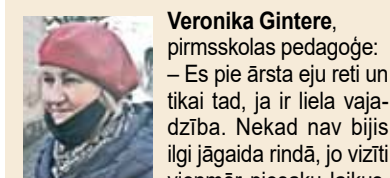

„Nesen dzirdēju labu joku: pesimisti šajā laikā sakot, ka sliktāk nevar būt, bet optimisti, ka varot gan. Mēs pamazām sākam pievienoties optimistiem,” smeļ Agnese Freiberga, videozvanā stāstot par to, kā bērni mācās attālināti, un par citām izmaiņām vīrusa dēļ.

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kā vērtējat medicīnas pakalpojumu pieejamību?

Veronika Gintere, pirmsskolas pedagoģe: – Es pie ārsta eju reti un tikai tad, ja ir liela vajadzība. Nekad nav bijis ilgi jāgaida rindā, jo vizīti vienmēr piesaku laikus.

Kovida laikā nemaz neesmu mēģinājusi pie ārsta tikt – labāk pieciešu kādu sāpi, kas man ir. Par zālēm sazvanos ar ģimenes dakteri, un viņa elektroniski izraksta recepti, tāpēc jāiet nekur nav.

Alfrēds Grundmanis, pensionārs: – Pie ārsta tikt nav vispār nekādas problēmas, īpaši, ja naidīna ir. Arī par valsts naudu var tikt, bet tad drusku ilgāk jāpagauda atkarībā no kaites. Man tepat, Kuldīgas slimnīcā, bija neliela operācija vēderam – apkalpoja kā kungu! Esmu ļoti apmierināts ar visu personālu, jo tā sirsniģi bija. Kad gribēja tāsiet ciet dzemdību nodaļu, tas man šķita absurds. Sievai pa reizei nākas iet pie ārsta. Nedod Dievs, ja dežūrārstis kirurģijā vajadzīgs, – maz kas var gadīties! Vienreiz aizvedu kaimiņu uz Bauskas slimnīcu, bet tur dežurējošais ķirurgs kaut kur apkārt blandījās un attieksme bija briesmīga – tik ap naudu viss grozījās.

Harijs Lakševičs, pensionārs: – Nav bijusi tagad vajadzība pēc ārsta, tāpēc neesmu mēģinājis tikt. Bet nekad problēmas ar garām rindām nav bijušas. Es tikai dakterim uzzvanu un palīdzu izrakstīt zāles, un, tā kā tas viss notiek elektroniski, tad uz doktorātu jāiet nav.

Dzintra Kozira, pensionāre: – Ja vajag, var tikt, bet pie ārsta sen neesmu gājusi. Turos pagaidām. Ja laicīgi pierakstās, tad jau mierīgi var tikt. Man ir ļoti laba daktere – zāles izraksta pa telefonu. Sen atpakaļ man bija operācija, bet tā notika Rīgā.

Viktorija Upīte, pārdevēja veikalā *Rimi*: – Tagad nav bijusi vajadzība. Ja vajag kādu recepti, tad vienīgais kontakts ir ar reģistratūru. Pandēmijas laikā pie ārsta neeju, bet pirms tam vienmēr tiku, ja vajadzēja. Man bieži pie ārstiem iet nevajag. Vajag profilaktiski rūpēties par sevi, piemēram, daudz pastaigāties svaigā gaisā. Pavasarī lietoju svaigu priežu skujū novārījumu – braucu uz mežu salasīt, tad sablendēju un, atšķaidot ar ūdeni, dzeru. Tā kā es skaitos riska grupā, jo esmu pārdevēja, man pašai par sevi jāpārūpējas.

Inga Šlisere, pastniece: – Ja ir vajadzība tikt pie ārsta, var tikt pavisam vienkārši un bez garām rindām. Vīram bija ilgi jāgaida operācija – pāris mēnešu, jo sākās kovids un visas slimnīcas aiztaisīja ciet, operācijas nenotika. Mēs gaidījām valsts apmaksātu, bet arī par maksu vajadzēja gaidīt tikpat ilgi. Bija bail operāciju gaidīt, jo situācija diezgan nopietna, bet, paldies Dievam, viss beidzās veiksmīgi.

Ministrijas: novadu reforma medicīnā neko nemainīs

Inguna Spuleniece, Daiga Bitīniece, Elīsas Rudzītes foto

Mediju atbalsta fonda ieguldījums no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par materiāla saturu atbild laikraksts Kurzemnieks.

Pēc administratīvi teritoriālās reformas (ATR) nākamā gada jūnijā veselības aprūpē nekādu pārmaiņu nebūšot – tā sola gan Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (VARAM), gan Veselības ministrija (VM). Kurzemnieks tomēr vēlas noskaidrot, kāda situācija apvienojamajos novados ir patlaban, ko vajadzētu uzlabot un ko var un drīkst darīt pašvaldības, lai mediķi būtu pieejami katram jaunā novada iedzīvotājam.

BIJA TĀLU UN BŪS

Katrā novadā ir tādi pagasti, kas atrodas vistālāk no centra. Līdz ar to ātra veselības aprūpe ne vienmēr ir pieejama. Situāciju, visticamāk, daudz nemainīs arī novadu reforma.

CER, KA PALIKS PA VECAM

Nīkrāce jau ir tālākais punkts no Skrundas, un tāds tas būs arī jaunajā Kuldīgas novadā. Pagasta pārvaldes vadītāja Ilona Rītiņa ļoti cer, ka arī pēc apvienošanas ģimenes ārsti Skrundā darbu turpinās un Nīkrāces feldšerpunkts strādās. „Feldšerpunkts atrodas pagastmājā. Apzināmies, ka novadā esam vistālāk, tādēļ šie pakalpojumi cilvēkiem tepat ir ļoti vajadzīgi. Mums ir labs un zinošs feldšeris Juris Kaļiņins no Krotas, arī tur viņš strādā par feldšeri un vēl ir darba attiecībās ar neatliekamo palīdzību Liepājā.

Žēl, ka pirms trim mēnešiem slēgta aptiekas filiāle. Nevarējām atrast, kas strādās, bet aptiekas vadītāja no Skrundas nevarēja izbraukāt, lai tirgotos šeit. Ģimenes ārsts Covid-19 ierobežojumu dēļ pie mums nebrauc, bet aptieka nolēma nākt pretī, un iedzīvotāji zāles var pasūtīt pa tālruni. Tad

kāds no pagasta pārvaldes aizbrauc pakāļ. Arī feldšeris iedzīvotājiem izpalīdz.

Jālūdz Dievs, lai jaunā vadība atstāj mums līdzšinējo sistēmu, jo izbraukāt uz Kuldīgu pie visiem ārstiem būtu liela problēma. Uz Skrundu transports ir astoņos no rīta un piecos pēcpusdienā nāk atpakaļ. Uz Kuldīgu no Skrundas arī iet tikai divas reizes dienā,” teic I.Rītiņa. „Ātrās palīdzības brigāde ir Skrundā, bet nekad nevar zināt, no kurienes atbrauks – arī no Ezeres, Saldus vai Priekules. Manā ģimenē cilvēkam bija problēmas ar sirdi, saucām ātros. Šķīta, ka paiet mūžība, bet viņi no Ezeres bija klāt 20 minūtēs. Tas ir tāpat kā policistiem – kura ekipāža tuvāk, tā brauc.”

J.Kaļiņins: „Nīkrācē nodrošinājums ir pilnīgi pietiekams. Pietrūkst tikai ģimenes ārsta, jo ir daudzi cilvēki, kuriem vajag izrakstīt kompensējamos medikamentus, bet līdz Skrundai viņi netiek. Transporta problēmas Nīkrācē ir. Receptes var izrakstīt arī *E-veselībā*, bet vecie cilvēki nesaprot, kā to visu izdarīt, ja viņi nav klātienē. Toties elementāra pirmā palīdzība šeit ir pieejama.

Cik varu, tik palīdzu. Bešā nīkrācnieki nepaliek, nevar cilvēkam pateikt *nē*.” Feldšeris smejas, ka pusgadu, ko strādā Nīkrācē, viņš tiešām strādā sirdsdarbu.

„Jālūdz Dievs, lai jaunā vadība atstāj mums līdzšinējo sistēmu, jo izbraukāt uz Kuldīgu pie visiem ārstiem būtu liela problēma.”

PILSĒTĀ DZĪVOT NEMĀCĒTU

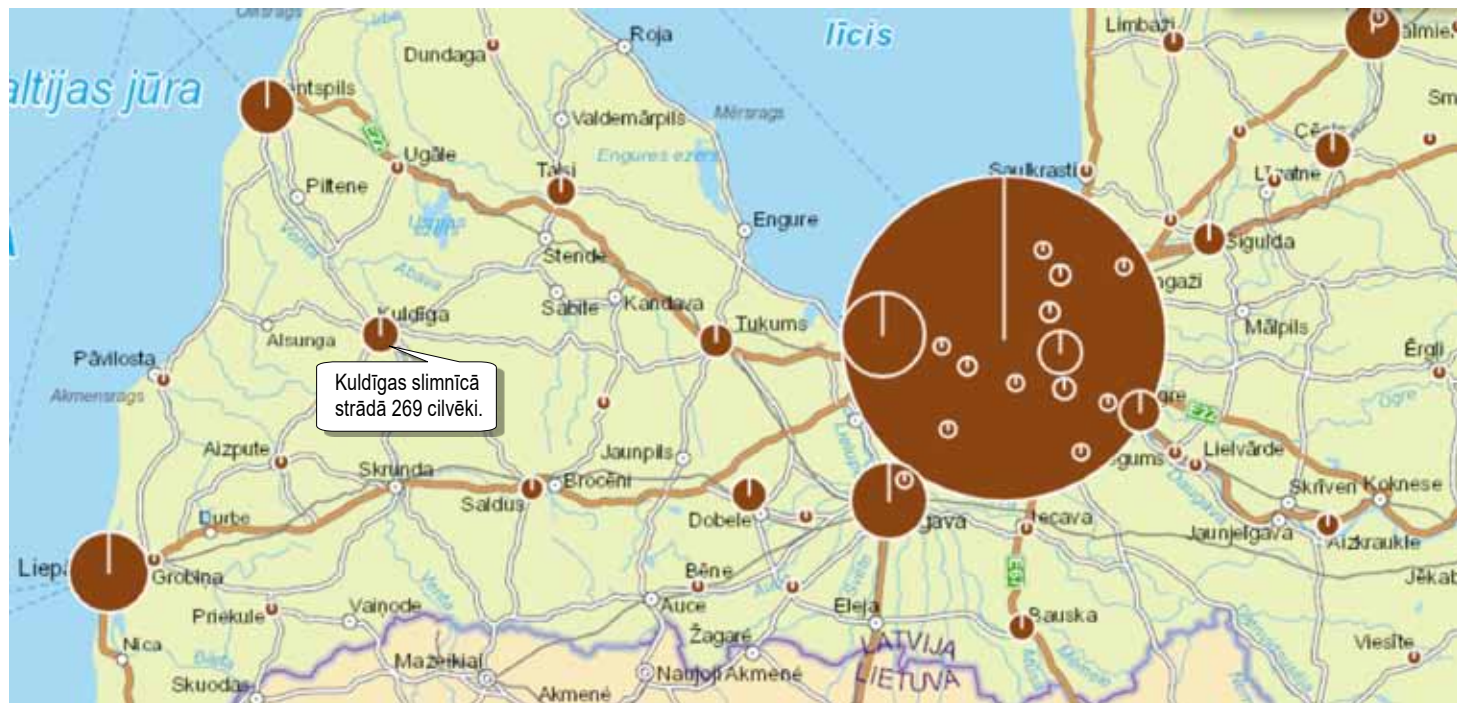
Alsungā vistālāk no centra – 14 km – atrodas divas mājas. Domes priekšsēde Daiga Kalniņa atzīst, ka ilgi tās stāvējušas tukšas, bet pēdējā laikā vismaz vasarā cilvēki tur dzīvo.

Savukārt Marijas Ošes dzimtie *Novadnieki* paslēpušies mežā 11 km no centra. Pie viņas regulāri brauc dēls no Kuldīgas, ap Ziemassvētkiem – domes vadītāja

ar dāvaniņu. Pirms diviem gadiem nomiris vīrs, un kopš tā laika Marijas kundze dzīvo viena. Esot gan divi suņuki, kas brīdina, ja kāds nāk pagalmā. Tuvākie kaimiņi – 5 km attālumā, tur arī pastkastīte.

Lai arī cienijamā vecumā, *Novadnieku* saimniece apkopj gotiņu, trušus, dārzus. Jākustas esot – citādai nevarot. Pie ārstiem lieki nebraukājot un tagad no mājām ārā daudz ncejoj. Kad zāles beigušas, piezvanot māsiņai – tā izraksta e-recepti, ko Kuldīgā izpērk dēls. Neatliekamā palīdzība neesot bijusi vajadzīga. Vīram gan saukta un bijusi klāt ātri vien. Marijas kundze pasūrojas, ka kājas sāp, bet tām līdzot kastaņu ziediem uzliets šņabis. Viņa esot uz kārumiem – garšojot gan cepumi, gan kūksniņi, bet uz galda tiem līdzās stāv arī dzērvenes. Ja pati veselībai neko nedarīšot, nekā laba nebūšot.

Jautāta, vai negrib pārcelties uz centru vai pilsētu, Marijas kundze nosmej: „Tur es nemaz dzīvot nemācētu! Visu savu 180 eiro pensiju vienā dienā notērētu kārumos.” Pēc tam piebilst, ka tēva mājas, kurās piedzimusi, nekad neatstās.

VARAM un izdevniecības *Jāņa Sēta* izveidotā karte (https://atr.kartes.lv/) sadaļā *Uzņēmējdarbība/Citas nozares/Veselība un sociālā aprūpe*.

NMPD

Bez robežām

„Mums robežu nav – brauc tā brigāde, kura brīva un tuvāk,” skaidro Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta (NMPD) Kurzemes reģionālā centra vadītāja Inese Ozoliņa, atbildot, ka pārmaiņas novados šo darbu neietekmēs.

„Arī pēc reformas paliks brigādes gan Alsungā, gan Skrundā, gan Kuldīgā. Lai uzlabotu operatīvos rādītājus un palīdzību cilvēkiem pietuvinātu, atverām punktu Sabīlē. Uz turieni pārgāja viena papildus izveidotā brigāde no Kuldīgas. Pārklājums un rādītāji ir uzlabojušies,” secina I.Ozoliņa.

Par šībrīža situāciju viņa smejas: „Mēs strādājam miera laika režīmā. Darbinieki, paldies Dieviņam, neslimo, personāla netrūkst. Reizēm samulsumu rada tas, ka brigādi sūta uz Rīgu pēc mūspuses pacienta, tā darba organizāciju mainot. Bet tas tāpēc, lai brigādes nemiksētos. Kopumā turpinām darīt to, ko darījām.”

- Ātrajai palīdzībai uz izsaukumu jāpaspēj: laukos – 25 minūtēs, pilsētās – 15 (pēc MK noteikumiem).
- Dienesta stratēģija paredz, ka lielajās pilsētās brigādei vietā jānokļūst 12 minūtēs, mazpilsētās – deviņās.

Ģimenes ārsti

Jādomā par amata pārņēmējiem

Lai gan ģimenes ārsta prakse optimāli būtu 2000 pacientu, Nacionālā veselības dienesta ziņas liecina, ka visos trīs mūsu apvienojamajos novados sadalījums ir ļoti nevienmērīgs. Pie vieniem pierakstījies mazāk par tūkstoši cilvēku, citi strādā ar vairāk nekā 2000 pacientiem.

Daktere Gita Cakule ārstē 2270 pacientus, ieskaitot 178 bērnus. Viņa smejas, ka tas nav nekāds rekords: Vidzemē kādai ģimenes ārstei piecos pagastos esot pāri 5000. Turklāt šī daktere katru dienu pa stundai paspējot būt katrā pieņemšanas vietā.

„Man jau arī visu laiku bija ap 1000, kamēr nepielika dakteres Laimas Briškas praksi. Tagad strādāju Kuldīgā, Rendā un Rumbas pagastā. Slodze dubultojās, bet ar attālināto medicīnu, e-receptēm un kopā ar divām māsām

kaut kā galā tiekam. Protams, iznāk strādāt katru dienu – sāku pirms astoņiem rītā un beidzu dažkārt pēc astoņiem vakarā. Covid-19 neatceļ citas slimības: ir temperatūra, muguras sāpes. Vienīgi, ja zvana cilvēks ar temperatūru, pirmām kārtām jāizslēdz kovids,” teic G.Cakule. Par jaunajiem ārstiem daktere nav pārāk pesimistiska: „Pamazām jau viņi nāk. Daktere Vāgele strādā Kuldīgas slimnīcā, bet vienlaikus pie ģimenes ārsta, kurš pensijā taisās pēc gadiem diviem, un tad viņa prakti pārņems. Īstenībā jaunajiem tagad labi maksā, tikai vecajiem laikus par tiem jādomā. Man līdz pensijai ir astoņi gadi – jāmeklē, kurš nāks vietā. Valdība maksā gan vecajam, gan jaunajam, tikai jāsatagavo *pēcnācējs*. Bieži gan tie vecie zinas pie krēsla. Bet nevajadzētu strādāt, līdz nāve paņem.”

TRĪS VIEDOKĻI

Kā ikvienam iedzīvotājam ir pieejama veselības aprūpe? Kas pēc novadu reformas būtu maināms?

Svarīgi labi ceļi

Loreta Robežniece, Skrundas novada domes priekšsēde:

– Neatliekamās medicīniskās palīdzības punkts ir arī Skrundā, bet, kā zināms, šī palīdzība strādā centralizēti. Speciālisti izrēķinājuši, cik ilgs laiks vajadzīgs, lai kādā vietā nokļūtu. Mums, pašvaldībai, ir svarīgi labi ceļi, lai ātrajai palīdzībai nav problēmu līdz

klientiem nokļūt. Tas ir būtiskākais, par ko jādomā visiem. Nākamais – arī jaunajā novadā jābūt labam pārklājumam, lai cilvēks ar ģimenes ārstu vai feldšeri var operatīvi sazināties, kad tas vajadzīgs. Skrundas novadā strādā divi feldšeri: Nīkrācē Juris Kaļiņins un Rudbāržos Marija Lākute. Ļoti labi, ka viņi ne tikai dara medicīnisko darbu, bet arī

Turpinās iesākto

Inga Bērziņa, Kuldīgas novada domes priekšsēde:

– Novadu reforma nekādas izmaiņas veselības aprūpē neievieš. Slimnīca paliek, ģimenes ārsti un feldšerpunkti arī. Jaunais novads pārņems arī pārējo saistības.

Jau tagad cenšamies mediķus piesaistīt ar stipendiju programmu. Nesen parakstījām līgumu, man e-pastā ir rakstijis vēl viens ieinteresēts topošais mediķis. Slimnīca un pašvaldība palīdz ar dzīvotājamo platību – uzņemam jauno speciālistu

Jādomā par mazaizsargātajiem

Daiga Kalniņa, Alsungas novada vadītāja:

– Primāri nepieciešamais mums jau ir. Apvienojoties ir svarīgi neaizmirst par sociāli mazaizsargātajiem cilvēkiem – arī viņiem jānokļūst pie ārsta. Sabiedriskais transports ne vienmēr ir noteicošais. Mums ir cilvēki, kuri slimo ar vēzi, kuriem ir redzes problēmas. Bija gadījums, kad senioram jānokļūst Ventspilī. Viņam nav bērnu, nav sava transporta. Skaidrs, ka aizbraukt līdz Kuldīgai, pārsēties Ventspilī autobussā, saprast, kā nonākt līdz medicīnas iestādei, viņam sagādā lielu stresu. Tad pašvaldība transportu organizē.

Nav loģiski katrā ciematā nodrošināt pilnu medicīnas pakalpojumu spektru, bet jādomā par tiem lauku cilvēkiem, kuriem līdz ārstam jānokļūst. Arī par tiem, kuriem, iespējams, nauda ir un kuri gatavi samaksāt par benzīnu, un kuri gatavi samaksāt par benzīnu, un kuriem ir redzes problēmas. Bija gadījums, kad senioram jānokļūst Ventspilī. Viņam nav bērnu, nav sava transporta. Skaidrs, ka aizbraukt līdz Kuldīgai, pārsēties Ventspilī autobussā, saprast, kā nonākt līdz medicīnas iestādei, viņam sagādā lielu stresu. Tad pašvaldība transportu organizē.

palīdz veciem cilvēkiem, neprasot, kāpēc tas jādara.

Latvijā ģimenes ārstu trūkst. Skrundā tā vēl nav problēma, bet nākotnē būs. Apzināmies, ka vairums šo ārstu ir tajā vecumā, kad ir tiesības izvēlēties, vai ārsta praksi saglabāt vai iet pensijā. Cilvēku skaits Latvijā samazinās, bet ne tik strauji, lai laukos strādājošie ģimenes ārsti varētu tikt galā.

ļos, jo Veselības ministrijas uzstādījumi mainās pa dienām. Dzemdību skaits tuvojas 500, rehabilitācija darbojas. Ļoti labi, ka mediķu algas tiek paaugstinātas.

Jā, jādomā, kā cilvēki no jaunā novada attālakajām vietām varēs atbraukt uz izmeklējumiem Kuldīgā un tikt atpakaļ. Autotransporta direkcija jau ir sākusi kaut ko darīt. Ja cilvēku maz, jāorganizē nevis regulāri reisi, bet pēc pieprasījuma, jāmeklē netradicionāla pieeja. Mūsu novadā palīdz pagastu vadītāji – aizved tos cilvēkus, kuri citādi netiek.

8.00 līdz 22.00. Ir bijis gadījums, kad naktī ātrā palīdzība no citurienes nav paspējusi atbraukt – cilvēks to nesagaidīja. Kā saka: ja dzīvo laukos, pats vainīgs... Esi gatavs, ka māja nodegs un ka *ātrie* nepaspēs. Gribi, lai paspēj, pārvaicēs uz pilsētu!

Pārsvarā mājas mums ir piebraucamas, bet gadās cilvēki, kuri neievēro saistošos noteikumus un ceļu galos neizliek māju zīmes. Pierādusi, ka *ātrajos* šoferi ir vietējie – visu zina. Bet tagad brauc no citurienes un nākas meklēt. Neesmu gan dzirdējusi nevienu gadījumu, ka neatrastu vai nevarētu iebraukt ceļa kvalitātes dēļ. Cits jautājums – cik ilgi jābrauc.

Elisas Rudzītes teksts un foto

Attālinātās dāvināšanas prieks

Veselības labad šogad Ziemassvētki tuvojas neierastā gaisotnē – visi nevarēs satikties un svinēt kopā. Lai viens otru iepriecinātu droši un atbildīgi, arī atbalstot vietējos ražotājus, jāmeklē jaunas iespējas.

Tiem, kam patīk lasīt

Kuldīgas *Zvaigznes* grāmatnīcas vadītāja Ramona Erba novērojusi, ka daudzi tagad iepērkas internetā, uz veikalu nākot retāk: „Daudzus interesē pavārgrāmatas – gan Zanes Ozoliņas *Naškoties*, gan Paulas Freimanis *Zelta sastāvdaļa*, drīz iznāks jaunākā viņas grāmata. Tāpat ir jaunas biogrāfijas, romāni, detektīvi visām gaumēm. Ir kalendāri, apsveikuma kartītes, sveces un viss dāvanu iesaiņošanai.

Nopirkto piedāvājam arī iesaiņot. Vēl nav gadījies, ka kāds vēlētos ar mūsu starpniecību kādu attālināti apdāvināt, taču domāju, ka tā vēl būs. Droši varam sarunāt, ka dāvanas saņēmējs pats atnāk pakal. Iepērkoties *Zvaigznes* interneta veikalā, pasūtīto var saņemt jebkurā mūsu grāmatnīcā. Tie, kuri šaubās par istās grāmatas izvēli, tiek aicināti iegādāties dāvanu kartes.

Kurzemieku darinājumi vienuviet

„Šogad izpaliek tradicionālie svētku pasākumi, kuros varējām nolūkot dāvanas, tāpēc nolēmām radīt digitālu vietni *Ražots Kurzemē*, kur mūsu ražotāji var informēt par savu produkciju,” stāsta Kurzemes plānošanas reģiona administrācijas vadītājas pienākumu izpildītāja Ingeborga Bordāne. „Ceram, ka tas palīdzēs uzņēmējiem atrast pircējus, bet pircējiem – lieliskas dāvanas, atbalstot vietējos.”

Amatnieki un mājražotāji šogad nevarēja piedalīties tirdziņos, tāpēc tapušas arvien jaunas mājaslapas un interneta veikali, lai produkciju var iegādāties attālināti. Tā var dāvanu nosūtīt pa pastu, neizejot no mājas, vienkārši iegādes brīdī savas adreses vietā norādot tā cilvēka adresi, kuram sūtījums domāts. Dažkārt piedāvāts pievienot personalizētu apsveikumu.

Veikalā *Kuldīgas labumi* Ziemassvētku gaidās atrodami dāvanu komplekti ar vietējiem ražojumiem.

kuram sūtījums domāts. Dažkārt piedāvāts pievienot personalizētu apsveikumu.

Razotskurzeme.lv

Akcijā *Dāvanas no Kurzemes* apkopotas ziņas par vairāk nekā 110 mazajiem ražotājiem un amatniekiem un viņu piedāvājumu, ko dāvināt un celt galdā svētkos vai lietot ikdienā. Piegāde – pakomātos, ar kurjeru, pastu un autopastu. Lielākā daļa ražotāju ir gatava sūtījumus nogādāt arī ārpus Latvijas.

Neaizrauties par daudz

Beziepakojuma veikaliņa *Kuule* līdzīpašniece Justīne Grantiņa iesaka neapjukt un aizdomāties, vai dāvanas pārkam ar īsto mērķi. Cilvēki bieži aizmirstot svētku būtību: „Šis laiks jau nav domāts dāvanām vien, bet tam, lai būtu kopā un dalītos priekā. Ja vienu daļu šogad nevaram piepildīt, tad vismaz otru varam, dāvājot to, kas patiešām sagādātu prieku, nevis pārķot dāvanas pēc. Es iesaku izvēlēties praktiskas lietas, par kurām zinām, ka otrs izmantos. Var arī iepriekš noskaidrot, kas nepieciešams. Noteikti nenošausim greizi, ja tiks dāvināts kas garšīgs un apēdams.

Mums būs īpašas *svētku burkas*, kuras varēs piepildīt ar našķiem pēc sirds patikas. Visu var iegādāties, rakstot mums feisbukā. Pacīņas sūtām arī uz ārzemēm.”

J. Grantiņa aicina padomāt par praktisku iesaiņojumu, jo visbiežāk tas tiek izmests, taču ir cita pieeja: „Nevajag baidīties būt oriģinālam – dāvanu var iesaiņot burciņās, kastītēs vai auduma maisiņos, tā šīs lietas iz-

mantojot atkārtoti.”

Modē nākušas tādas dāvanas, kas saņēmējam sniedz radošu nodarbi, piemēram, sastāvdaļas cepumiem vai maizei, kas pašam jāizcep. „Pie mums katrs pats var sastāvdaļas iesvērt tieši tik, cik vajag. Atliek pievienot recepti, un dāvana gatava.”

Radošiem cilvēkiem patiks dāvanā saņemt burciņu ar sausajām sastāvdaļām kādam gardumam, ko mājās pagatavot pašam pēc pievienotās receptes.

* Lieliska dāvana ir iemīļota preses izdevuma abonements. Tas izdarāms vietnē www.abone.lv.

* Arī *Kurzemieku* nākamajam gadam var abonēt līdz 23. decembrim redakcijā Kuldīgā, 1905. gada ielā 19, pasta nodaļās un pie pastniekiem vai līdz 27. decembrim internetā: www.abone.lv sadaļā *Reģionālā prese*.

* Redakcijā var iegādāties arī *Kurzemieku* dāvanu karti.

Kurzemieku kalendāru nākamajam gadam var nopirkt redakcijā, *Zvaigznes* un J. Rozes grāmatnīcā un veikalā *Dārziņš*.

Svētku garšas

Veikalos plašā klāstā ir dažādi gardumi, kas spētu iepriecināt ikvienu gardēdi.

Kuldīgas labumu pārdevēja Ance Ševčenko stāsta, ka katru gadu tiek piedāvātas preces dāvanu kastītēs: „Varam dāvanaiņš sasaiņot. Vienmēr ir piparkūkas, zefīri, ir bišu vaska svečītes no zemnieku saimniecības *Baļļas*. Ir plašs vietējā vīna piedāvājums un īpaši Ziemassvētku dzērieni no ražotājiem *Rendas vīni*, *Smilškalni* un Kables muižas vīna darītavas. Simona Zandere taisa dāvanu paciņas arī ar marinētiem gardumiem.” Mājražotāju kooperatīva vadītāja Gunita Šternberga atzīst, ka šogad svētku laiks nav ierasts: „Cilvēki dāvanas pirks kā vienmēr, tikai šogad laiks ir vēl stresaināks. Agrāk klients varēja pagaidīt tepat, kamēr dāvanu sasaiņojām, bet tagad lūdzam atnākt pakal vēlāk vai nākamajā dienā. Mums vēl ir interneta veikals. Var dāvanas pasūtīt arī pa telefonu un atnākt tām pakal. Veikals pie Pilsētas laukuma

ir neliels, taču no 10. decembra varēs iepirkties arī tirdzniecības telpās Liepājas ielā 1, kur piedāvājums būs plašāks.”

Veikala *Kukulītis* pārdevēja Natālija Ķīvīte stāsta, ka cilvēki meklē svētku garšas: „Katru gadu šajā laikā tiek cepta Ziemassvētku maizīte – *Decembra saldkābmaize* ar žāvētām plūmēm, aprikozēm, kanēli, krustnagliņām un muskatkriekstu. Ir parastās piparkūkas un mīkla, ir piparkūkas no rudzu miltiem, kas būs veselīgāka alternatīva. Bieži cilvēki mūsu produkciju pārķ tāpēc, lai sūtītu draugiem un radiem ārzemēs.”

Šajā laikā grūtāk iet restorāniem un kafejnīcām, jo klātienē uzņemt klientus vairs nav iespējams. Tomēr daudzi rod izeju. Kafejnīcas *Pī Cafe* vadītāja Aiva Martinova tic, ka iespējas ir: „Mums ir sasaiņoti dažādi cepumiņi, gan parastās, gan vegānās piparkūkas, zemesriekstu, marciņāna, citronu un bezē cepumi. Ir cepumu izlase dāvanu kastītēs, taču klients var visu sakomplektēt pats, un mēs iesaiņosim. Esam sūtījuši paciņas ar pakomātu.”

Veikalā *Kukulītis* ir gan *Decembra saldkābmaize* ar žāvētiem augļiem un garšvielām, gan dažādas piparkūkas un mīkla.

IDEJAS DĀVANĀM

- * Izvēlies dāvanas internetā, neizejot no mājas!
- * Atbalsti vietējos uzņēmējus, veikalus un mājražotājus!
- * Domā par noderīgām lietām, ko saņēmējs tiešām izmantos!
- * Pagatavo ēdamu dāvanu pats: izcep cepumus, piparkūkas, izveido trifeles no žāvētiem augļiem un riekstiem!
- * Izveido garduma sastāvdaļu komplektu un nosūti kopā ar recepti, pēc kuras saņēmējam tas jāpagatavo!
- * Uzadi, uztamborē, uzšuj vai kā citādi izveido dāvanu paša rokām!
- * Centies dāvanas nolikt pie durvīm, atstāt veikalā saņemšanai vai nogādāt ar pakomātu!
- * Ja sūti dāvanas pa pastu vai ar pakomātu, dari to laikus, jo pirms svētkiem tie ir īpaši noslogoti!

„Farmaceits nav tikai zāļu tirgotājs – tas ir visvieglāk pieejamais veselības aprūpes speciālists. Cenšos cilvēku uzticēšanos nepieviļt,” teic Skrundas *Maija aptiekas* īpašniece, saldeniece Aiga Zariņa.

Jaukā, atsaucīgā farmaceite

„Mums ļoti paveicies,” tā skruddenieki teic par *Maija aptiekas* vadītāju AIGU ZARIŅU. Nesen viņa saņēmusi Latvijas Farmaceitu biedrības atzinības rakstu par nesavtīgu profesionālo misiju Covid-19 krīzes laikā. Arī iepriekš viņas vadītā aptieka izpelnījusies gan nozares pārstāvju, gan vietējo ļaužu uzslavas.

Kāpēc izvēlēties šo arodu?

Esmu dzimusi Saldū, tur arī augu un mācījos. Jau vidusskolā komerczinību programmā apgūvām dažādas prakses: gājām uz vietējiem uzņēmumiem, pētījām, rakstījām par darbu tajos. Tā nokļuvu *Zaļajā aptiekā* pie Anitas Ozoliņas. Viņas ietekmē iepatikās farmācija – aizgāju to studēt. 2006. gadā pabeidzu Rīgas Stradiņa universitāti, un mani kā jauno speciālisti aicināja atpakaļ. Farmaceiti visos laikos bijuši gandrīz deficīts, īpaši ārpus Rīgas.

Nē, bērnībā ar zāļu pudelītēm laikam nespēlējās un nesapņoju strādāt aptiekā. Arī par medicīnu nedomāju. Kādu brīdi gribējās būt bērnu audzinātājai. Vēlāk skolā citi teica, ka es varētu būt laba skolotāja, bet nedomāju, ka tas man der. Par farmaceita profesiju uzzināju tikai tad, kad sāku piestrādāt aptiekā: noslaucīt plauktiņus, kaut ko piekārtot. Bet arī tad tā bija tikai gaisotnes iepazīšana. Īstā sapratne nāca vidusskolā.

Kā izveidot savu aptieku Skrundā?

Pēc studijām, kad jau biju pastrādājusi pie Anitas lielajā aptiekā, viņa piedāvāja vadītājas vietu otrā aptiekā. Tur sapratu, ka gribas iespējas paplašināt – darīt, kā saka, pa savam. Vēlējās veidot savu aptieku, bet tas nav tik vienkārši, jo Latvijā šajā jomā ir ļoti stingri likumi. Viens no tiem – noteikts aptieku skaits katrā apdzīvotā vietā. Jau tad tas pie mums bija pat pārsniegts. Tāpēc vienīgais ceļš, kā sapni realizēt, bija uzrunāt Anitu. Viņai bija vairākas aptiekas, viena Skrundā. Tas bija izaicinājuma laiks. Sadūšojos pajautāt: varbūt viņa var dot man iespēju savu farmācijas sapni īstenot. Anita piekrita un 2014. gadā Skrundas *Zaļo aptieku* man pārdeva.

Tā kļuva par *Maija aptieku*. Vai nosaukums ir simbolisks?

Tā atrodas 1. maija laukumā. Di-

bināšana notika pavasarī – maija plaukumā, kad ir labs laiks radīt jaunas lietas. Arī dzimšanas diena man ir maijā. Tā vairāk nekā piecus gadus braukāju uz Skrundu. Nav jau tālu – ap 30 kilometru. Pa šiem gadiem tā kļuvusi par otrajām mājām, klienti pārsvarā pazīstami, gandrīz kā draugi jau.

Vai nav bijusi doma pārcelties te uz dzīvi?

Pilsētiņa patīk – mierīga un klusa. Saldus arī nav liela pilsēta, tomēr tur dzīves ritms straujāks. Taču, ja arī būtu liela vēlēšanās šurp pārcelties pavisam, pašreiz to neļauj ģimenes apstākļi: vīram Saldū darbs, bērniem skola. Ērtāk ir braukt. Mūsdienās attālums nav šķērslis.

„Arī sarežģītākās situācijās, parunājoties vien, var kaut vai pašsajūtu un garastāvokli cilvēkam uzlabot.”

Kādi ir jaunievedumi, un vai farmācijā vispār var izvērsties?

Anitai jau bija ļoti labas iestrādes – tika piedāvātas ārstnieciskas lietas no dabas: zāļu tējas, dažādi homeopātiskie preparāti. Tāpēc jau nosaukums ir *Zaļā aptieka*. Mēs netaisījām kardinālas pārmaiņas. Ejam laikam līdzī, jo farmācijā ir jaunumi, mainās likumi, situācija valstī un cilvēku ieradumi. Tagad daudz tiek darīts, neizņemot no mājām. Tāpēc esam aptieku digitalizējuši – mūsu preces var iegādāties internetā. Tā ir jauna sfēra, tajā darbojas citi noteikumi, mūs atrod klienti no visas Latvijas. Izveidojām to vasarā un esam sapratuši, ka šāda sistēma ir ļoti

vajadzīga: gan tiem, kuriem pandēmijas dēļ jāsež mājās, gan tiem, kuriem tāpat vien ērtāk ir zāles pasūtīt internetā.

Par aptieku runājot, jūs pārsvarā lietojat daudzskaitli mēs. Tātad esat komanda, kurā visu nenosaka tikai vadītāja.

Strādājam četratā: divas farmaceites, asistente un palīgs. Nenoliedzami esam komanda, jo darba daudz un citādi nemaz nevar. Vienmēr esmu gribējuši zināt kolēģu viedokli jebkurā jautājumā. Varbūt idejas nāk no manis, bet pajautāju un uzklāsu, ko domā pārējie. Ļoti vērtīgi ir padomi no tiem kolēģiem, kuriem ilggadēja pieredze. Tie noder, ieviešot jaunas lietas, jo ne vienmēr lielas ieceres tik vienkārši var īstenot.

Vai daudz uzklāsat arī klientu ieteikumus?

Jā, jo strādājam cilvēkiem – tieši viņu vajadzības svarīgas. Cik nu varam, meklējam iespēju sagādāt tās zāles, kuru aptiekā nav vai arī kuras grūti atrodamas visā Latvijā. Zvanām ārstiem, domājam par alternatīvām, lai pacients nepaliek neziņā. Tāpat kā kādreiz, arī tagad cilvēki uz aptieku nāk gan pēc konkrētiem medikamentiem, higiēnas precēm un recepšu zālēm, gan pajautāt, kas labāk ieteicams.

Kā vērtējat savas profesijas prestižu?

Prestižs ir diezgan augsts, un to nevar nonivelēt, jo aptiekas visos laikos bijušas svarīgas gandrīz katra cilvēka dzīvē. Tajās strādā izglītoti speciālisti – viņi nav tikai zāļu tirgotāji. Mēs labprāt ar katru apmeklētāju izrunājamies, paskaidrojam, kaut arī tas prasa laiku. Cilvēks taču nācis pēc palīdzības! Vienkāršākos gadījumos var iztikt bez ārsta, bet arī sarežģītākās situācijās var kaut vai pašsajūtu un garastāvokli uzlabot, parunājoties vien. Redzam, cik bezcerīgs cilvēks ienācis, uzklāsam, skaidrojam, mudinām aiziet

tomēr pie ārsta. Daudzas reizes tas ir palīdzējis.

Lai kļūtu par farmaceitu, ļoti daudz jāmācās. Ar augstskolu vien nepietiek – jāturpina mācības kursus. Protams, dažādi ir gan speciālisti, gan attieksme pret profesiju, tomēr domāju, ka visās aptiekās strādā kvalificēti farmaceiti.

No uzņēmējdarbības viedokļa – vai starp aptiekām ir konkurence?

Skrundā ir divas. Neuztveram otru tik ļoti kā konkurenti, cik sadarbības partneri. Sazvanāmies, konsultējamies, ja kādu medikamentu cilvēkam vajag tūlīt, bet pie mums nav. Vairāk aptieku – pacientam lielāka izvēle. Dažiem to nosaka ieradumi, citiem patīk uz konkrētu iet tieši farmaceita dēļ.

Maija aptiekai ir filiāles Alsungā un Laidos. Laukos situācija ir citādāka: mazās filiāles pārsvarā tiek uzturētas uz pilsētu aptieku rēķina. Bija mums arī Nīkrācē, bet to slēdzām, jo vairs nebija darbinieka. Laukos aptiekas ir nevis bizness, bet lielākoties pretimnākšana cilvēkiem – redzam, cik ļoti tā vajadzīga. Pagastos aptiecinu pastāvēšana atkarīga no sadarbības ar vietējo feldšeri.

Kā notiek zāļu piegāde mājās?

To piedāvājam tiem, kuriem jāatrodas pašizolācijā vai karantīnā, kā arī pacientiem ar hroniskām saslimšanām, kuri nevēlas riskēt, ejot uz aptieku. Viņi var piezvanīt, mēs pārrunājam vajadzības, noformējam pasūtījumu, un ar kurjeru tas tiek piegādāts. Ja nav tālu, reizēm aptiekas darbinieki aizved pašī. Ģeogrāfisku ierobežojumu nav, vienīgi psihotropās zāles ar kurjeru nedrīkst – tās drīkst vest tikai farmaceiti.

Vai jūsu ģimenē zāles tiek lietotas bieži?

Ar kolēģēm smējamies: tā jau šķiet, ka aptiekas vide ir gaiša, sterila, medikamentu radītājā atmosfērā farmaceits norūda imunitāti. Tomēr

no vīrusiem nav pasargāts neviens. Nav gan novērots, ka farmaceiti slimotu bieži. Mūsu ģimenē aug divi bērni: puikam drīz būs 12, meitai – divi gadiņi. Izmantoju savas zināšanas profilaksei – daudz lietojam vitamīnus, lai zāles nebūtu jāpērk. Tomēr arī mēs neesam bez saslimšanām iztikuši. Nenoliedzami dabas ārstniecību, ne tautas valodā saukto ķīmisko preparātu lietošanu. Katrai lietai sava vieta. Ir tādi pacienti, kuri pat smagā situācijā izārstējušies tikai ar homeopātiju. Citiem tomēr vajadzīgi spēcīgāki līdzekļi. Nevar arī uzspiest, ja pacients izvēlējis savu.

„Ejam laikam līdzī, jo farmācijā ir jaunumi, mainās likumi, situācija valstī un cilvēku ieradumi.”

Cik gara jums darbdiena?

Vadītājam darba netrūkst arī tad, kad aptieka slēgta. Nav man stingra grafika, taču 24 stundas dienā naktī es nestrādāju – ģimene prasa savu tiesu.

Ko darāt, kad enerģijas pietrūkst un ar vitamīniem nepietiek?

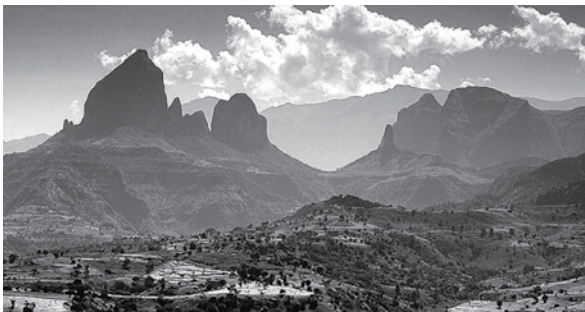
Man patīk būt dabā. Brīvdienās, ja labs laiks, izejam ar bērniem īsākās vai garākās pastaigās. Uz mežu aizejam. Aizbraucam pie mammas uz laukiem svaigu gaisu saelpoties un enerģiju sasmelties. Šad tad vēl piesēžos pie klavierēm, jo savulaik beidzu mūzikas skolu. Vēl imēnās ir, un tagad klavieres ir relaksācija. Klasisko mūziku spēlējot, atslēdzu domas no ikdienas darbiem.

Daina Tāfelberga
Aivitas Staņevičas arhīva foto

PASAULĒ

Kas tā par vietu?

Izmantojot divus attēlus un nelielu informāciju par kādu pasaules vietu vai objektu, mēģini atpazīt, kā to sauc!

206. kārta

Šis valsts lielākais nacionālais parks (220 km²), kurā atrodas arī valsts augstākā virsotne. Tajā dzīvo vairākas apdraudētas sugas, tostarp *Canis simensis* (vilks) un *Walia ibex* (savvaļas kaza), kas nav sastopama nekur citur pasaulē. Parkā dzīvo vairāk nekā 50 putnu sugu, tostarp iespaidīgais bārdainais grifs ar 3 m spārnu platumu. Parku 1969. gadā izveidojis Klaivs Nikols. Tā ir viena no pirmajām vietām, ko iekļāva UNESCO pasaules mantojuma sarakstā (1978). Tomēr, ņemot vērā dažu raksturīgo vietējo sugu populācijas samazināšanos, 1996. gadā tā tika pievienota arī pasaules apdraudētā mantojuma sarakstam.

Atbildi gaidām līdz 10. decembra 11.00, to sūtīt konkursam *Pasaules pazinējs, Kurzemniekam* 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai iemest redakcijas durvju pastkastē.

205. kārtas atbilde: Sarekas nacionālais parks, Lapzeme, Zviedrija.

Pareizi atbildējuši: Rasma Stepe, Daina Gerente, Ausma Kreidere, Ingars Neimanis, Vilnis Bēniņš, Velta Višņevska, Vineta Kondraņicka, Inese Midrijāne, Indra Grandava, Ojārs Silkans, Gunta Grundmane.

Konkursu atbalsta veikals Cikāde.

VĒSTURE

Kurzemnieks sadarbībā ar Kuldīgas novada muzeju piedāvā konkursu, kas liek papēfīt vēsturi vai vienkārši atcerēties dažādus notikumus Kuldīgas, Skrundas un Alsungas novadā.

49. jautājums

Kuldīgas sadzīves pakalpojumu kombināta darbnīcu būvniecība 1965.–1966. gadā. Kas šajā ēkā atradās? Nosauciet vismaz trīs pakalpojumus!

Atbildi un, ja ir, arī atmiņu stāstu par attēlā redzamo līdz 10. decembra 11.00 sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv.

48. jautājuma atbilde: Alsungas kultūras nams.

Pareizi atbildējuši: Rasma Stepe, Ingars Neimanis, Daina Gerente, Velta Višņevska, Evrika Ziverte, Ausma Kreidere, Indra Grandava, Ojārs Silkans, Gunta Grundmane.

FOTOKONKURSS

Kas šajā attēlā ir citādāk?

Atrodi neatbilstības!

Atbildes līdz 10. decembra 11.00 sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai fotoattēlu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtīt redakcijai 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemest redakcijas vēstuļu kastītē.

Konkursu atbalsta

Pareizi atbildējuši: Daina Gerente, Ingars Neimanis, Velta Višņevska, Evrika Ziverte, Ausma Kreidere, Indra Grandava, Ojārs Silkans, Gunta Grundmane.

MINI MĪKLU!

Kas tas ir?

Pelēks vecītis sēž kalna galā.

Atbildes līdz 10. decembra 11.00 sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai sūtīt redakcijai 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemest redakcijas vēstuļu kastītē.

Atbilde: kuģi.

Pareizi atbildējuši: Daina Gerente, Gunta Folkmane, Ingars Neimanis, Ausma Kreidere, Velta Višņevska, Evrika Ziverte, Indra Grandava, Ojārs Silkans, Gunta Grundmane.

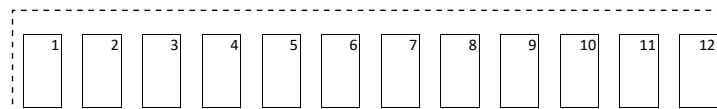
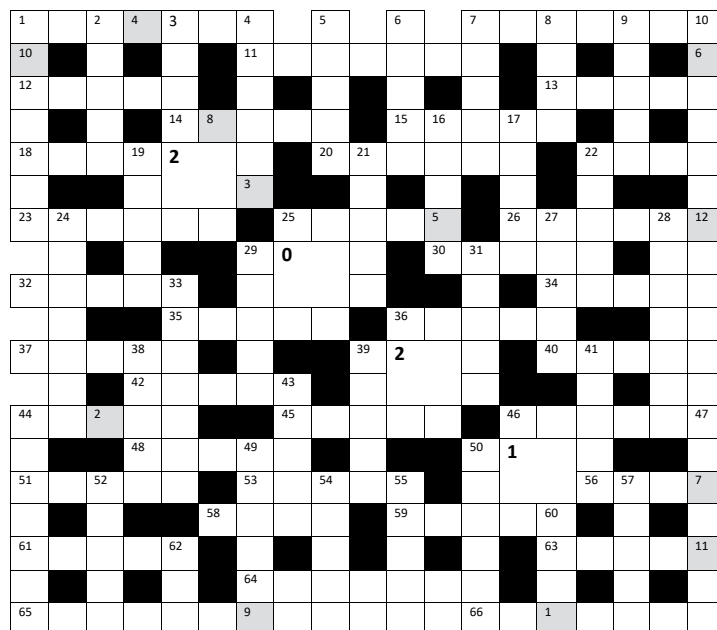
JOKI

Šis ir šausmīgs laiks! Cilvēkiem visu laiku jā-mazgā rokas, pašiem mājās jāgatavo ēdiens un jāpalīdz bērniem risināt skolas uzdevumus! Tā vēl nonāksim līdz grāmatu lasīšanai...

Internetā izlasīju: lai izvairītos no vīrusa, jā-uzvelk cimdi un jānēsā sejas maska. Aizgāju uz pārtikas veikalu un skatos – nē, cilvēki vēl aizvien valkā arī drēbes!

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Veidojusi Daina Skribane.

Risinājumu gaidām līdz 10. decembrim.

Horizontāli. 1.Kristīgās baznīcas gada sākums. 7.Budēji. 11.Pilsēta Dānijā, kurā atrodas vikingu kuģa muzejs. 12.Sevišķi garšīgs. 13.1000 kg. 14.Neprātīga, pārgalvīga. 15.Divi sastiprināti apaļkoki ar šķērskokiem siena žāvēšanai. 18.Vismazākā informācijas daudzuma bināra mērvienība. 20.Bikšu daļas, kas apsedz kājas. 22.Slavens futbola klubs Madriē, Spānijā. 23.Ambidekstri. 25.Grimst. 26.Vistu tēviņš. 30.Mazliet bojāt. 32.Straujas. 34.Skotu tautastērps un uniforma. 35.Apakšzemes ūdens dabiskā izteka virs zemes. 36.Gadalaiks. 37.Žogi. 40.Mācību iestāde. 42.Skatieni. 44.Grāfiste Anglijas dienvidaustrumos. 45.Nederīgas, nevaļadzīgas, lietotas mantas, priekšmeti. 46.Sveiciens. 48.Sengrieķu mitoloģijā – liriskās poēzijas aizbildne. 51.Daugavas pieteka. 53.Tēls V.Rūmnieka un A.Miģlas grāmatā *Kuršu vikingi*. 56.Franču gleznotājs (1859–1891). 58.Izvago. 59.Daugavas pieteka. 61.Kam nav, tas grib, kam ir, tas dod projām (latviešu tautas mīkla). 63.Telpas apakšējais, iekšējais segums. 64.Ģipša apšējs lūzuma saudzēšanai. 65.Kazrags. 66.Savstarpēja atbilstība.

Vertikāli 1.Viena no matemātikas pamatnozārēm. 2.Spēt, jaudāt. 3.Paciest (pār.). 4.Itāļu komponista Dž.Verdi opera (1844). 5.Patiešas, nevirtotas. 6.Precējusies sieviete. 7.Vidēji liela nīrpīle. 8.Rabarberu ēdamā daļa. 9.Krāsvielas šķīdums rakstīšanai. 10.Spīles. 16.Tāds, kas iedarbojas no ārpuses vai lietojams ārēji. 17.Kanādas hemlokegle. 19.Jūrmalas pilsētas daļa. 21.Liels skujkoku meža apgabals Sibīrijā un Z-Amerikā. 22.Veikli, ātri. 24.Jaunajā derībā – Jēzus dzimšanas vieta. 27.Sprīešu loki. 28.Raksturot, parādīt (ko) citādi, nekā tas ir īstenībā. 29.Paslepus uzzināt (sar.). 31.Viengadīgs kāpelētājaugs ar košiem ziediem un ieapaļām lapām. 33.Saskarsme. 38.Žurnāls Latvijā. 39.Dēli attiecībā pret pārējiem tās pašas ģimenes bērniem. 41.Augsta kaudze. 43.Datorikā – ilustratīvs objekta vai funkcijas attēlojums displeja ekrānā. 44.Vēja sadzītas sniega kaudzes. 47.Viena no darbības vietām brāļu Kaudziņu romānā *Mērnieku laiki*. 49.Izdevniecība Rīgā. 50.Iedobumi, grumbas, piem., uz ceļa. 52.Gaujas pieteka. 54.Drēbe. 55.Sekli, garenī trauki dzīvnieku barošanai. 57.Tēls dāņu rakstnieka H.K.Andersena pasakā *Meža gulbji*. 60.Antonīms vārdam *vēls*. 62.Ātra, strauja.

Pareizā atbilde: NEKROPOLE.

Atbildes

Horizontāli. 5.Ūnija. 9.Urāns. 10.Primitīvs. 11.Reiki. 12.Sauna. 13.Ripps. 14.Lečo. 16.Absints. 19.Boja. 20.Vijole. 21.Šapito. 25.Pučs. 26.Negaiss. 27.Ilze. 30.Lakši. 31.Takts. 33.Kārns. 34.Renesanse. 35.Avīze. 36.Nulle.

Vertikāli. 1.Šņiceles. 2.Kaplis. 3.Lustra. 4.Aneksija. 6.Šīcs. 7.Vizulis. 8.Dīva. 15.Odins. 17.Balle. 18.Trans. 19.Bīti. 22.Pugačova. 23.Karkass. 24.Dzintele. 28.Mirres. 29.Akmens. 31.Tīna. 32.Sēna.

Pareizi atbildējuši: Daina Gerente, Velta Višņevska, Vilnis Bēniņš, Gunta Vāciete, Bruno Mekšs, Alma Bredovska, Ojārs Silkans, Gunta Grundmane.

Atminējumu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtiet uz redakciju *Krustvārdu mīklu konkursam, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemietiet redakcijas vēstuļu kastītē!

Uzvarētājam dāvana gādāta sadarbībā ar salonveikalu Akcent's.

PĀRDOD

Pārdodam svaigi atdzesētus **CŪKGA-
ĻAS** pusliemeņus (svilinātus). Vidējais
pusliemeņa svars: 40–45 kg. Cena –
2,40 EUR/kg. Piegāde bez maksas.
Tāl. 28926174.

Pašaudzētu, svaigu **CŪKGAĻU**
ar piegādi (ceturtdaļu vai puscūku).
Tāl. 27507646.

KARTUPEĻUS pārtikai un lopbarībai.
Tāl. 28807400.

Pārdod **PĪLES** un **PĒRĻU VISTAS**.
Sīkāka informācija pa tālr. 28383565.

SIA *Vēvers* pārdod priedes skaidu kuri-
nāmās **BRIKETES** ar piegādi. Cena:
130 eiro. Tāl. 26651831.

Piedāvājam kvalitatīvas bērza **BRIKE-
TES**, ilgi deg, mazs pelnu atlikums, ar
piegādi Kuldīgā, 128,80 eiro par paleti.
Tāl. 20331463.

Skaldītu lapkoku **MALKU**.
Tāl. 27885688.

Sausu **MALKU** maisos, kravās.
Tāl. 26544462.

SIA *AJG plus* – sazāģētu nomaļu
MALKU. Tāl. 29399939.

Pārdod ar piegādi zāģētavas atgriezumu
MALKU; skaldītu malku; 3 m garu meža
malku. Tāl. 29249578.

Sausu **MALKU**. Tāl. 29254530.

Bērza **MALKU** (30 cm), cena:
50 eiro/sterā. Tāl. 27549492.

MALKU – skaldītu un klučos.
Tāl. 27811870.

Veikalā **Silja**

Ventspils ielā 107, Kuldīgā,

JAUNUMS!
Dobeles dzirnavnieka
papildbarība
dzīvniekiem.

Tāl. 63341320.

PĒRK

AUTOMAŠINAS. Tāl. 20294598.

Craftwood **PĒRK MEŽA ĪPAŠUMUS**
visā Latvijā, arī izcirtumus. Samaksa da-
rījuma slēgšanas dienā. Tāl. 26360308.

Z/s *SMAIDAS* pērk **MĀJLOPUS**.
Tāl. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA *Valinda* – **LIELLOPUS, JAUN-
LOPUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa.
Tāl. 29434034.

W
SVEASKOG
BEZ MAKSAS ATTĪRA
NO KRŪMIEM
laukus un citas
aizaugušas platības.
PĒRK
zarus, cirsmu atlikumus,
šķeldojamu materiālu.
ĀTRA SAMAKSA.

 25 622 293 (Āris)

Integrācijas centrs *Atvērtās*
durvis sadarbībā ar projektu
Vislielākā dāvana.

Šogad dāvāniņš bērni
no 2 līdz 14 gadiem varēs
saņemt, izpildot četrus
uzdevumus

aplikācijā *WhatsApp*.

Sūti pieteikumu ar bērna
vārdu, uzvārdu un vecumu
uz tālr. 25763180, vairāk:
www.atvertasdurvis.lv.

DAŽĀDI

KULDĪGAS AUTOSKOLA aicina
pieteikties 95. koda kursiem, sākums
9. decembrī. Sīkāka informācija pa
tāl. 29182826, 29491388.

VEIKALI Liepājas ielā 60 (pārtikas
tirgus sētā) turpmāk strādās katru dienu.

Sertificēta **BŪVFIRMA** ar pieredzi veic
dažādus būvdarbus, dokumentācijas
noformēšanu. Tāl. 29705025.

Ēku siltināšana ar **BERAMO VATI**.
Aizpildām ēku gaisa spraugas.
Tāl. 25624247.

Ātri un lēti ierīko **DZIĻURBUMU**.
Tāl. 29605105, 28205914.

VAJADŽĪGI

SIA *Rajaks* (46102003750), Planīcas
ielā 75, – **OPERATORI** un to **PALĪGI**
darbam kokzāģētavā. Darba samak-
sa pēc izpeļņas, sākot ar 600 eiro.
Tāl. 29143242.

Mežizstrādes uzņēmums *Kurzemes M.K.*
(42102040036) piedāvā darbu harvesterā
un forvardera **OPERATORIEM**. Darbs
gan LVM, gan privātajā sektorā. Alga:
1500 EUR. Tāl. 26479249.

IZMAIŅAS!

Kuldīgā, Līvijas Rezevskas
izstāžu zālē
(Mucenieku ielā 19),
Rīgas lietišķās mākslas
vidusskolas pensionētās
pasniedzējas

Guntas Čakares
darbu izstāde

būs skatāma no 12. decem-
bra līdz gada beigām.

LĪDZJŪTĪBAS

No sirds jūtu līdzī Valijai Faksei un
ģimenei skumju brīdī.

Inese Celma

*Saņem, labā Zemes māte,
Vienu sirmu māmuli,
Apsedz viņu silti, silti
Savām skuju villainēm.*

/T.dz./

Visdzīlākā līdzjūtība irai Šefanovskai,
mammu mūžībā pavadot.

Kuldīgas novada sporta skola

*Pār tevi smilšu klusums klāts;
Vien paliek atmiņas un tava mūža
stāsts.*

/J.Rūsiņš./

Visdzīlākā līdzjūtība tev, Valdiņ,
dzīvesdraugu zemes klēpī guldot.
Veikala *Sarma* kolektīvs

*Tukša paliek māja, sēta,
Tukša paliek istabiņa.*

/T.dz./

Izsakām līdzjūtību Valdai, meitām
un pārējiem tuviniekiem, no IMANTA
atvadoties.

Beņķu ģimene

*Visš aizgājis –
Kas izdzīvots nu bij,
Nu dvēselīte debesīs
Sev jaunu līgzdu vij.*

/J.Jaunsudrabiņš./

Izsakām līdzjūtību Valdai, vīru
IMANTU KALNIŅU mūžībā pavadot.

Kaimiņi Planīcas ielā
no 34., 36., 38. mājas

*Miers mūžīgais ir tuvu mājām gājis
Un savu daļu paņēmis ir līdz.
Viss ir tāpat, tik kādas mājas logā
Vairs spuldzes gaismu neieraudzīs rīts.*

/N.Dzirkale./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Ane-
tei Tovstuljakai, vecmāmiņu mūžībā
pavadot.

Kuldīgas novada pašvaldība

*Tavas rokas caur mūžību jūtu,
Tavas rūpes joprojām man klāt,
Viss šai pasaulē niecīgs un zūdošs,
Tava mīla vien nepazūd, māt!*

/K.Apškrūma./

Skumju brīdī esam kopā ar Inesi
Ekšteini, māmiņu zemes klēpī guldot.

Skrundas pirmsskolas izglītības
iestādes *Liepziedīņš* kolektīvs

*Tavs mūžs kā dziesma izdziedāts,
Nu Zemes mātes klēpī dots.*

/V.Kokle-Līvīņa./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Jakobiščuku ģimenei, vīru, tēvu un
vecotēvu zaudējot.

Lezdkalnu ģimene

*Vēl siltums palīks, palīks vēl aiz tevis.
Un atmiņas kā maza saule degs.*

/P.Priede./

Izsakām līdzjūtību Uldim Putniņam,
māti smilšu kalniņā pavadot.

Ēdoles kultūras nams un
amatierteātris

Izsakām līdzjūtību AUSMAS
PUTNIŅAS tuviniekiem, viņu mūžībā
pavadot.

Porīķu un Upleju ģimenes

DECEMBRA ERUDĪTS

Atbildi meklējiet kādā no *Kurzemnieka* numuriem un līdz 10. decembra 11.00
sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

Cik gadu Kuldīgas bibliotēku vadīja Aina Laksberga?

Atbilde. Jaunie egļu dekori izmaksāja
314 eiro bez PVN.

Pareizi atbildējuši: Ingars Neimanis,
Ausma Kreidere, Višņevska, Rasma
Stepe, Gunta Grundmane, Ojārs
Silkans, Gunta Folkmane.

Lāzermedicīnas klinika

Kuldīgas veselības centrā,
Ventspils ielā 12, proktologa
un vēnu ārsta pieņemšana
trešdien, 16. decembrī;
pieņems Dr. Mauriņa
lāzermedicīnas klīnikas

**KIRURGS,
FLEBOLOGS,
PROKTOLOGS**
**Dr. INTS
BRUŅENIEKS.**
Iepriekšēja

pieteikšanās ārsta maksas
konsultācijai pa tālr. 67374747.

Ar klīnikas privilēģiju karti
pieņemšanai **ATLAIDE!**
Pieņemam pacientus
ar *Ergo* un *IF* polisēm.

Kurzemnieku
janvārim
var abonēt:

līdz 27. decembrim
www.abone.pasts.lv;

līdz 23. decembrim

- pastā,
- pie pastniekiem,
- redakcijā;

līdz 17. decembrim
pa informatīvo tālruni 67008001
vai 27008001.

ĀRKĀRTĒJĀS SITUĀCIJAS LAIKĀ
laikraksta *Kurzemnieks* reklāmas nodaļa
darbdienās atvērta
no 9.00 līdz 12.00.

Pārējā laikā sludinājumus, reklāmu var ievietot
portālā 307.lv (nospiežot ikonu *Kurzemnieks*)
vai sūtīt e-pastā: sludinajumi@kurzemnieks.lv.

Informācija pa tālr. 25466688.

Lasi mūs arī internetā:
www.kurzemnieks.lv!

INTERESANTI

Intereses nav fiksētas

Jeila universitātes (ASV) psihologi publicējuši pētījumu par cilvēka domāšanas veidu, kas vislabāk piemērots mūsdienu dinamiskajam un sarežģītajam problēmām. Lai atrisinātu klimata, pandēmijas un citus globalizācijas jautājumus, jāspēj domāt sociālās, vides, fiziskās un politiskās kategorijās. Tas bieži nozīmē – apvienot tik dažādas zināšanu jomas kā zinātne un māksla. Integrējošā domāšana var piedāvāt radošus un inovatīvus risinājumus, un tās atslēga ir ticēt, ka intereses attīstās, nevis ir fiksētas. Ir cilvēki, kuri tic, ka intereses ar laiku mainās, un viņi spēj saviem impulsiem sekot, brīvi plūstot starp disciplinām. Savukārt tie, kuri tic, ka intereses ir iedzimtas vai tiek *atrstas* gluži kā aicinājums, neļauj sev dažādas zināšanu jomas apvienot un retāk izgudro ko jaunu. Pētnieki uzsver, ka mūsdienās universitātēm jāpiedāvā liekāka starpdisciplināritāte, piemēram, izvēles kursus.

SEN

Motorkuģis *Piltene* bēg prom no Ventas

Pēc septiņu gadu sekmīgas darbības mūsu rajonā motorkuģis *Piltene* nākošā gadā paredz pārcelt savu darbības vietu no Ventas uz Lielupi augšpus Jelgavas. Var noteikti sacīt, ka kuģniecība uz Ventas un ar to lētais ceļš Rīga–Kuldīga tiks pārtraukti uz ilgiem laikiem. *Piltene* ir bijuse vislabākais no visiem tiem kuģīšiem, kuri jau pirms 30 gadiem mēģināja noorganizēt satiksmi pa Ventu līdz Kuldīgai. Preču pārvadāšanas ziņā *Piltenei* ir bijis vislielākais sasniegums, jo kuģis kopā ar liellaivu *Rumba* daudzreiz ir pārvadājis preces vienā braucienā 40 līdz 50 tūkst. kg uz leju un nedaudz mazāk uz augšu. Sevišķi pavasaros un rudenos, pie sliktiem zemes ceļiem, kuģis bija Kuldīgai par lielu svētību.

Kurzemnieks 1931. gada. 8. decembrī

Laikraksta *Kurzemnieks* **KALENDĀRU** 2021. gadam var iegādāties redakcijā, veikalā *Dārziņš*, Jāņa Rozes un *Zvaigznes* grāmatnīcā.

MANS MĀJDZĪVNIĒKS

Arī ziemā jāšargājas

Atbild
veterinārārste
Marita Līdaka.

„Vai arī ziemā mājdzīvniekiem jālieto līdzekļi pret ērcēm un blusām?” interesējas kuldīdzniece. „Aukstums ir sācies, bet vēl nesen kaķis ienesa nez kur sadabūtu ērci. Diezgan aktīva izskatījās. Vai instrukcijā norādītais iedarbības laiks ir pieties?”

„Novembrī vēl bija silts laiks, kārtīga sala nebija, un ērces varēja būt aktīvas, tikai mazākā skaitā. Pagājušajā gadā silts bija arī decembris, un mājdzīvnieku saimnieki stāstīja, ka ērces bija sastopamas. Tad kādu mirkli pazuda un februārī atkal parādījās.

Ērcu aktivitātes periods parasti ir no marta līdz oktobrim, bet tām labvēlīgos laika apstākļos tas var būt ilgāks. Turpinoties siltām ziemām, kad nav ilgstoša sala, jāreķinās, ka šis periods var būt visu gadu. Tāpēc līdzekļus, tai skaitā pretblusu, ieteicams lietot regulāri, lai neriskētu ar dzīvnieka veselī-

bu. Slimības sekas var būt daudz bīstamākas par medikamenta lietošanu.

Aizsardzības līdzekļi ir dažādi, un lielākā daļa blaknes neizraisa. Ir pretblusu un pretērcu pilieni, kurus pilina un ieziež skautā, kur dzīvnieks tos nevar nolaižīt. Ir aerosoli un kakla siksnas. Ir kompleksi medikamenti (pilieni vai tabletes), kuros iestrādāta aizsardzība arī pret iekšējiem parazītiem: kašķa ērcēm, tārpiem. Tās ir recepšu zāles, un pirms iegādes vēlam konsultēties ar veterinārārstu, lai izvērtētu: vajag komplekso līdzekli vai pietiks ar parasto.

Standarta zāļu iedarbība ilgst no četrām līdz sešām nedēļām. Ērcēm šis laiks ir īsāks nekā blusām. Tādējādi jāreķinās, ka jālieto ik pēc četrām nedēļām, nenogaidot pēdējo brīdi vai pārtraukumu. Ir tādi medikamenti, kuru instrukcijā norādītas tikai divas nedēļas. Tie ir lētāki, bet ar vajāku iedarbību. Līdz ar to jāpērk biežāk un rezultātā būs pat dārgāk. Atšķiras arī ražotāji. Kādam šķiet, ka efektīvāks ir vienas firmas ražojums, citam – ka citas. Tā ir individuāla pieeja, un var prasīt veterinārārsta pieredzi.”

Daina Tāfelberga

Ventastega iemūžināta monētā

Unikāla ir gan Skrundas novadā atrastā devona laikmeta liecība, gan jaunā monēta: priekšpusē ventastegas skeletam ir fotoluminiscentā apdruka, kas tumšā spīd, bet aizmugurē – stilizēts miljonu gadu ritējums.

Latvijas Banka (LB) izdevusi unikāla veidola kolekcijas monētu *Ventastega*. Tā veltīta vienam no nozīmīgākajiem ģeoloģijas un paleontoloģijas atklājumiem – devona perioda dzīvnieka fosilajām atliekām, kas atrastas iežu atsegumos Skrundas apkārtnē pie Ventas.

Jau vairākus gadus ventastega kļuvusi par Skrundas simbolu, jo šis dinozauru priekštecis pirms 365 miljoniem gadu no upes uz sauszemes izkāpis Jaunmuižā, kur Ketleru atsegumos fosilijas atrastas. Tur ierīkota tūrisma taka, pilsētā četkrājis ir kā vides objekts, pašvaldība tā tēlu izmanto suvenīros. Pilns sugas nosaukums ir *Ventastega curonica* – tajā savienots Ventas un Kurzemes senais vārds, un pēc tā zinātnieki un aizvēstures

entuziasti rūpuli pazīst visā pasaulē.

Tagad šī unikālā vēstures liecība iemūžināta arī naudā. Monēta ir īpaša: priekšpusē ventastegas skelets iezīmēts ar fotoluminiscento apdruku. Vismaz 40 sekundes monētu paturot spilgtas gaismas staros un pēc tam aplūkojot tumšā, tā spīdēs. Aizmugurē ar punktiem un līnijām stilizēti atveidots laika ritums un ir gadu skaita norāde – 365 000 000. Grafiskā dizaina un plastiskā veidojuma autors ir mākslinieks Ivars Drulle, monētas izgatavotas Nīderlandē. Pandēmijas dēļ tās var iegādāties nevis Latvijas Bankas kasēs, bet tikai vietnē *E-monetas.lv*. Cena – 48 eiro, limits vienam pircējam – piecas.

Daina Tāfelberga
Latvijas Bankas foto

KONKURSS

No idejas līdz veikala plauktam

Žāvētu augļu un citas pārtikas, kā arī virtuves inventāra ražotājs *Gemoss* aicina garšu entuziastus uz radošu sadarbību.

Pirmo reizi radīta atbalsta programma, kuras uzdevums ir ieguldīt naudu veselīgos produktos, izsludinot grantu konkursu 10 000 eiro vērtībā. Mērķis – profesionāli atbalstīt ideju autorus un piešķirt resursus jaunu pārtikas veidu izgatavošanai un ieviešanai tirgū. Ieceru atlase balstīta trīs kvalitātēs: oriģinalitāte un inovācijas; veselīgas un augstvērtīgas sastāvdaļas (rieksti, žāvēti augļi, sēklas, pākšaugi un graudaugi ir produkta galvenā daļa); preces tirgus potenciāls. Grants 1. vietai ir 5000 eiro, 2. – 3000 eiro, 3. – 2000 eiro. To paredzēts izliet proporcionāli: 70% izejvielu un iekārtu iegādei (no *Gemosa* sortimenta), 30% citiem pamatotiem izdevumiem. Konkursa nolikums: www.gemoss.lv.